

POLSKA PRZYSZŁOŚCI

POLSKA PRZYSZŁOŚCI

PROGRAM PLATFORMY OBYWATELSKIEJ RP
2015

Spis treści

Przedmowa	5
Gospodarka i praca	9
Rodzina	19
Polityka senioralna	25
Młodzież	29
Edukacja, nauka i kultura	35
Dostępna i nowoczesna ochrona zdrowia	43
Nowoczesne, otwarte i inteligentne miasta	49
Rozwój wsi i małych miast	55
Polityka zagraniczna i europejska	65
Bezpieczna Polska, bezpieczny obywatel	75
Polska Obywateli	83

Szanowni Państwo,

Jesteśmy gwarantem Polski nowoczesnej, dumnej i bezpiecznej, otwartej na świat – czyli tego, co nazywamy Polską w Europie i Europą w Polsce. Dajemy obywatelom pewność, że nikt nie będzie narzucał im stylu życia, przekonań i postaw. Jesteśmy zaporą przed nieodpowiedzialnością finansową, która może zmarnować dorobek dwudziestopięcioletnia.

Polska jest dziś innym krajem, niż była osiem lat temu, kiedy obejmowaliśmy władzę. Nasi rywale mówią, że Polska jest w ruinie. Obrażają i lekceważą w ten sposób wysiłek tych Polek i Polaków, którzy każdego dnia ciężko pracują, bo kochają swoje rodziny, bo troszczą się o swoich bliskich i swój kraj. Wiele w ostatnich latach osiągnęliśmy razem.

Wiemy, że wzrost gospodarczy ma służyć wszystkim polskim rodzinom, urzeczywistniać zbiorowe nadzieje i indywidualne oczekiwania. Ma zatem służyć dalszemu obniżeniu bezrobocia, większym zarobkom i większej stabilności zatrudnienia.

Teraz przed nami kolejny etap: jego fundamentem będą zarówno pozyskane przez nas środki europejskie, ponad 400 mld złotych w nadchodzących latach, jak i uzdrowione finanse publiczne naszego państwa.

Platforma Obywatelska była, jest i będzie partią wolności i rozwoju. Jesteśmy partią liberalnej demokracji, otwartą na przemiany cywilizacyjne. Ale jesteśmy także partią zakorzenioną w polskiej historii i ojczyściej tradycji. Łączy nas to, że unikamy skrajności i że odrzucamy radykalne rozwiązania w każdej dziedzinie.

Siłę i poparcie Platforma Obywatelska czerpała zawsze z połączenia różnych wrażliwości politycznych i sposobów myślenia o polityce polskiej. W naszych szeregach spotykają się ludzie o poglądach konserwatywnych, liberalnych i socjaldemokratycznych. Wspólne nam wolnościowe i obywatelskie przekonania wyraża ideowe przesłanie Platformy mówiące, że demokracja, rządy prawa i wolna gospodarka, tolerancja, poszanowanie mniejszości i rozdział państwa od kościoła są najlepszymi gwarantami stabilności państwa i dobrego ładu społecznego.

Gdy powstawała Platforma Obywatelska, mówiliśmy, że dobra polityka pozostaje w służbie człowieka, nie zaś jakiegokolwiek doktryny czy grupowego interesu. Dlatego też dziesięć lat później nazwaliśmy się „nowym centrum”, czego wyrazem jest spotkanie wolności i solidarności pod rządami prawa. To przesłanie towarzyszy naszym rządóm.

Nadal drogę wskazuje nam też marzenie o silnej i nowoczesnej Polsce w Unii Europejskiej. Kiedy w 2011 roku mówiliśmy o „Polsce w budowie”, realizowaliśmy zapowiedzianą wcześniej „dobrą zmianę”, czyli program wielkiego skoku cywilizacyjnego, który pozwoliłby nadrobić zapóźnienia w stosunku do Zachodu. Udało nam się dokonać niemało, dzięki temu, że w praktyce próbowaliśmy pogodzić wolny rynek z zasadą solidarności w polityce społecznej. Tak rozumiana społeczna gospodarka rynkowa okazała się dobrą receptą na sukces. Skumulowany wzrost PKB wyniósł ponad 24 proc. w minionych ośmiu latach.

Polacy mają rację, gdy przyjmują te osiągnięcia za coś oczywistego, bo przed nami nowe wyzwania. Chcemy nie tylko cieszyć się z autostrad, stadionów, laboratoriów uniwersyteckich, lecz również chcemy wyższych zarobków, bardziej stabilnych warunków zatrudnienia, szybkiego dostępu do lekarza. Chcemy uczestniczyć w podejmowaniu decyzji, które nas dotyczą. Słowem, Polacy chcą gwarancji stabilizacji i zarazem rozwoju.

Prawdziwym wyzwaniem politycznym jest dzisiaj uchronienie dokonania Polek i Polaków, by nie zostały roztrwonione na wzór Grecji. Naszym zadaniem jest powstrzymanie awanturników politycznych. W tym sensie stawka w nadchodzących wyborach jest większa niż kiedykolwiek wcześniej. Obroniliśmy Polskę przed kryzysem i stworzyliśmy podstawy, by teraz wszyscy w większym stopniu mogli korzystać z owoców wzrostu gospodarczego. Nie pozwolimy zaprzepaścić tego dorobku.

Chcemy państwa opartego na trzech filarach.

Polska obywatelska. To Polska, w której szacunek do obywatela jest podstawą życia społeczeństwa. W takiej Polsce wszyscy powinniśmy współdecydować o sprawach, które nas dotyczą, wpływają na nasze codzienne życie. Chcemy budować dobre społeczeństwo – wspólnotę, w której każdy znajduje dla siebie miejsce. Państwo, w którym talenty i kreatywność każdej kobiety i każdego mężczyzny nie mogą zostać zmarnowane. W takim państwie każda inicjatywa obywatelska, nawet najbardziej lokalna, będzie traktowana z szacunkiem i uznaniem.

Polska sprawiedliwa. Chcemy Polski, w której pracownicy są szanowani, która daje młodym więcej szans na budowanie własnej przyszłości, Polski, która opowiada się po stronie zwykłego człowieka, bierze go w obronę i zapewnia mu bezpieczeństwo.

Polska przedsiębiorcza. Chcemy Polski, w której przedsiębiorcy są traktowani po partnersku, w której wykorzystywany jest potencjał, pomysłowość i zaangażowanie wszystkich tworzących gospodarkę, by w najbliższych latach stała się gospodarką innowacyjną.

Wiemy, jak utrzymać spójność społeczną Polski: potrzeba do tego wyrównania dochodów w górę i zlikwidowania podziałów miasto – wieś, zwłaszcza w poziomie życia. Potrzeba też mądrej polityki, która zagwarantuje, że polskiemu społeczeństwu nie zagrozi niekontrolowana fala migracji.

Polska to kraj otwarty na rodaków i świat. Polska nie pyta, kto w co wierzy ani kim byli jego przodkowie. Dopiero tak pojmowana ojczyzna pozwala pozbyć się kompleksu niższości i poczucia zagrożenia ze strony sąsiadów.

Polaków proszę o głosy, aby zwyciężyć w jesiennych wyborach parlamentarnych. Od nas, od naszej woli i wyobraźni politycznej będą zależeć losy kraju.

Ewa Kopacz

Przewodnicząca

Platformy Obywatelskiej RP

GOSPODARKA

I PRACA

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Gospodarka i praca

Nasze zobowiązania:

- * Ukróćmy nadużywanie umów cywilnoprawnych i zwiększymy atrakcyjność umów o pracę.
- * Osoby rozpoczynające pracę otrzymają wsparcie od państwa w wysokości do 4 tys. złotych rocznie.
- * Wprowadzimy minimalną stawkę godzinową w wysokości co najmniej 12 złotych.
- * Docelowo wyprzemy z rynku „umowy śmieciowe”, wprowadzając jednolity kontrakt jako formę świadczenia pracy.
- * Dla osób zatrudnionych na jednolitym kontrakcie docelowo zniesiemy składki na ZUS i NFZ. PIT będzie dla nich jedyną daniną, którą zapłacą z tytułu dochodów z pracy. Odpisy na ich ubezpieczenia społeczne i zdrowotne sfinansujemy bezpośrednio z budżetu państwa.
- * Obniżymy stawkę podatku VAT.
- * Nowa Ordynacja podatkowa i zreformowana administracja skarbowa otworzą nowy rozdział w relacjach podatnika z państwem.
- * Dzięki dyscyplinującej regule wydatkowej sprowadzimy dług publiczny poniżej 50 proc. PKB, a deficyt strukturalny – do poziomu 1 proc. PKB.
- * Wykorzystamy fundusze europejskie i bodźce podatkowe na rzecz innowacyjnej gospodarki.
- * Wsparcie eksportu i promocja polskich marek będą naszymi priorytetami w relacjach międzynarodowych.
- * Zadbamy o efektywne wykorzystanie majątku Skarbu Państwa i dalszą zmianę proporcji własnościowych na rzecz przedsiębiorczości prywatnej.
- * Zmniejszymy zależność gospodarki od kapitału zagranicznego, mobilizując oszczędności krajowe.
- * Pomożemy osobom zadłużonym w walutach zagranicznych w sposób, który sprawiedliwie traktuje kredytobiorców złotych i nie naraża systemu bankowego.
- * Dokończymy modernizację infrastruktury transportowej.
- * Bezpieczeństwo energetyczne kraju zbudujemy na zasobach krajowych i współpracy w ramach europejskiej Unii Energetycznej.

Krótko po objęciu przez nas rządów w Polsce w 2007 roku na świecie wybuchł najcięższy od stulecia kryzys gospodarczy. Nie Polska go wywołała, ale na nas spadały jego konsekwencje.

Dzięki ciężkiej pracy, przedsiębiorczości i współdziałaniu milionów rodaków, ale także dzięki właściwej strategii rządu, uniknęliśmy losu innych krajów. W czasie, gdy Unia Europejska zna-

laża się w recesji, a inne rządy ratowały upadające banki, polska gospodarka rosła nieprzerwanie, zaś oszczędności Polaków pozostały bezpieczne. Miarą naszej rosnącej konkurencyjności jest dynamika eksportu, którego wartość w latach 2007–2014 wzrosła prawie o 300 mld złotych. Najszybciej zdobywały obce rynki nasze produkty rolno-spożywcze, których eksport wzrósł aż o 51,7 mld złotych, mimo utrudnień politycznych na Wschodzie! Rodzime firmy coraz częściej przejmują swoich konkurentów z innych krajów.

Czasy wysokiego bezrobocia są już niemiłym wspomnieniem.

Mimo światowego kryzysu od 2007 do 2014 roku przybyło w Polsce ponad 1,8 mln miejsc pracy. Nasze bezrobocie jest niższe niż średnia dla Unii Europejskiej i nadal maleje.

W całym ostatnim ćwierćwieczu liczba pracujących w naszym kraju nigdy nie była tak wysoka!

Napięcia za naszą wschodnią granicą i próby wykorzystania dostaw surowców jako narzędzia politycznego szantażu sprawiły, że zapewnienie Polakom i polskiej gospodarce bezpieczeństwa energetycznego stało się naszym strategicznym celem. Odrobiliśmy tę lekcję. Wynegocjowaliśmy lepszą umowę długoterminową na dostawy gazu z Rosji. Przy aktywnym wsparciu Unii Europejskiej wprowadziliśmy polskiego operatora na strategiczny odcinek rurociągu jamalskiego. Dzięki inwestycjom w połączenia na granicach polsko-czeskiej oraz polsko-niemieckiej Polska może już pokrywać 90 proc. naszego zapotrzebowania na gaz z innych kierunków niż wschodni. Naszą niezależność energetyczną dodatkowo wzmocni gazoport w Świnoujściu.

Skróciliśmy dystans rozwojowy, jaki dzieli nas od bogatego Zachodu. Mamy powody do satysfakcji i wiary we własne siły. Wiemy, jak sprostać przyszłym wyzwaniom, które kryją się zarówno wewnątrz gospodarki, jak i w naszym otoczeniu międzynarodowym. Program gospodarczy PO stawia realne drogowskazy na przyszłość –

co trzeba zmienić, by sięgnąć po nowe rezerwy wzrostu, zwiększyć wynagrodzenia i utrzymać Polskę na ścieżce szybkiego i harmonijnego rozwoju. Dynamiczny rozwój jest środkiem do celu, jakim jest lepsze życie Polek i Polaków. To nie są puste hasła. Mamy konkretne pomysły, jak ten cel osiągnąć:

GODNA PRACA I PŁACA

Proponujemy zmiany, które ukróć nadużywanie umów cywilnoprawnych (tzw. umów śmieciowych), zachęcą pracodawców do zatrudniania na etacie i zwiększą dochody, zwłaszcza osób najmniej zarabiających. Zmiany podzielimy na dwa etapy.

W pierwszym etapie wprowadzimy:

WIĘKSZA OCHRONA SOCJALNA UMÓW CYWILNOPRAWNYCH

Zlikwidujemy pozapłacowe uprzywilejowanie umów-zleceń, skłaniające przedsiębiorców do ich nadużywania. Obejmiemy je obowiązkiem odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne od całości wynagrodzenia z tego tytułu (jako uzupełnienie obowiązku odprowadzania składek od umów-zleceń co najmniej od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę od 1 stycznia 2016 roku). W ten sposób zagwarantujemy w przyszłości wyższe świadczenia, np. emerytury i zasiłki chorobowe.

DOBRY START ZAWODOWY

Uatrakcyjnimy zatrudnianie osób wchodzących na rynek pracy (młodzieży, rolników, osób wracających z zagranicy) za pomocą specjalnego „Grantu na start”

Wsparcie będzie przysługiwać osobom zatrudnionym na etacie lub na podstawie umowy cywilnoprawnej, o ile ich staż pracy nie jest dłuższy niż 2 lata, do wysokości 4 tys. złotych rocznie.

Zwrot z tego tytułu nie będzie mógł być wyższy niż wysokość opłaconej składki emerytalnej i rentowej. Zakładamy, że wsparcie „Grantem na start” będzie udzielane przez 24 miesiące.

Koszt budżetowy netto obu zaproponowanych zmian (oskładkowania umów-zleceń i „Grantu na start”) wyniesie ponad 1 mld złotych w pierwszym roku i ponad 2,2 mld złotych w drugim roku.

MINIMALNA STAWKA GODZINOWA

Wprowadzimy minimalną godzinową stawkę płacy w umowach cywilnoprawnych – 12 złotych za godzinę po roku 2016, w powiązaniu z nałożeniem na pracodawcę obowiązku określenia w umowie liczby godzin pracy.

W drugim etapie wprowadzimy dwa docelowe rozwiązania:

JEDNOLITY KONTRAKT

Docelowym narzędziem, za pomocą którego ostatecznie zlikwidujemy niesprawiedliwy dualizm polskiego rynku pracy, będzie jednolity kontrakt. Zastąpi on dotychczasowe formy zatrudnienia – zarówno umowy cywilnoprawne trwające ponad miesiąc, jak i umowy o pracę uregulowane w Kodeksie pracy.

Jednolity kontrakt będzie stosowany w każdym przypadku, gdy więź prawna między pracodawcą a pracownikiem ma charakter trwały. Uprawnienia z zakresu stosunku pracy będą pochodną długości okresu zatrudnienia u danego pracodawcy.

Jednolity kontrakt będzie dawał takie uprawnienia ubezpieczeniowe jak praca na etacie, np. prawo do zwolnienia lekarskiego.

W pierwszym roku pracy pracownikowi przysługiwałoby 2-tygodniowy okres wypowiedzenia, a prawo do urlopu przysługiwałoby mu propor-

cjonalnie do przepracowanego okresu, tj. 1,5 dnia w miesiącu. W tym czasie umowę może rozwiązać każda ze stron z zachowaniem okresu wypowiedzenia.

Zatrudnionym przez okres od roku do 3 lat przysługiwałoby miesięczny okres wypowiedzenia, a w przypadku rozwiązania umowy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy okres wypowiedzenia wydłużałby się do 3 miesięcy. Wymiar urlopu wynosiłoby minimum 20 dni.

Osobom zatrudnionym przez okres powyżej 3 lat przysługiwałoby 3-miesięczny okres wypowiedzenia, urlop w pełnym, 26-dniowym wymiarze. Do tych pracowników stosowane byłyby dotychczasowe zasady: konieczność uzasadnienia wypowiedzenia oraz zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, z prawem do 1-, 2- lub 3-miesięcznej odprawy.

JEDEN PODATEK, ZNIESIENIE SKŁADEK NA ZUS I NFZ

Docelowo każdy obywatel, zatrudniony na jednolitym kontrakcie, będzie płacił tylko jeden podatek dochodowy. W jego przypadku zlikwidujemy składki ZUS i NFZ. Wszystkie obowiązki związane z zasilaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Narodowego Funduszu Zdrowia itp. przejmie Ministerstwo Finansów.

W przypadku osób o niskich dochodach stawka podatku będzie kształtowała się na bardzo niskim poziomie – nawet 10 proc. Pozwoli to wielu Polakom wrócić na legalny rynek pracy i tym samym uzyskać ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Radykalny spadek obciążeń pracy powinien zmniejszyć „szarą strefę” i skłonność przedsiębiorców do konkurowania w sposób nazywany dumpingiem socjalnym. Wzrosną dochody netto Polaków, zwłaszcza tych mniej zarabiających.

Równocześnie prawdziwy sukces będzie się opłacał bardziej niż obecnie, bo maksymalna

suma podatków i składek ulegnie obniżeniu z obecnych 43,5% do 39,5%.

Dochód do opodatkowania będzie wyliczany na osobę w gospodarstwie domowym – co oznacza, że rodziny z dziećmi będą płacić dużo mniej. Na przykład roczne obciążenie składkowo-podatkowe ojca, który utrzymuje rodzinę z dwójką dzieci z minimalnego wynagrodzenia, spadnie z niemal 30 proc. obecnie do 10 proc., czyli o około 5 tys. złotych. Poziom życia polskich rodzin wzrośnie, a zachęty finansowe do posiadania dzieci zostaną silnie wzmocnione.

Dzięki temu radykalnie zmniejszą się też koszty administracyjno-księgowo-wszystkich przedsiębiorców, najbardziej obciążające tych najmniejszych.

Powinno to zachęcać do rozszerzania działalności i tworzenia nowych miejsc pracy w już istniejących firmach. Rodziny będą mogły zatrudniać opiekunki i pomoc domową w pełni legalnie, wysyłając jeden sms.

Ogólny koszt redukcji podatków dla milionów polskich rodzin wyniesie tylko 10,2 mld złotych.

Nasz program gospodarczy to także inne propozycje:

OBNIŻKA VAT

Wypełnimy nasze zobowiązanie, obniżając stawki podatku VAT o jeden punkt procentowy z początkiem roku 2017. Koszt budżetowy obniżki VAT to 6,5 mld złotych.

STABILIZUJĄCA REGUŁA WYDATKOWA

Podtrzymamy systemowe rozwiązanie, które trwale dyscyplinuje finanse publiczne. W latach kryzysowych wydajemy więcej, stymulując gospodarkę, natomiast w czasie koniunktury, do której teraz wracamy, konieczne jest oszczędzanie na przyszłość. Dzięki regule dyscyplinującej wydatki i skuteczniejszemu zwalczaniu tzw. ka-

ruzeli VAT oraz transferów zysku za granicę za cztery lata osiągniemy jednoprocentowy deficyt strukturalny, a już w roku 2018 nasz dług publiczny – liczony w relacji do PKB – spadnie poniżej 50 proc.

CENTRALNY REJESTR FAKTUR

Wprowadzimy elektroniczny, centralny rejestr faktur. Dzięki temu skrócimy czas zwrotu podatku VAT i uprościmy rozliczenia. Będzie to narzędzie zabezpieczające uczciwe podmioty przed nieuczciwymi kontrahentami.

GWARANCJE DLA UCZCIWEGO PODATNIKA

W ciągu dwóch lat wdrożymy nową Ordynację podatkową, zwiększającą pewność obrotu gospodarczego, opartą na domniemaniu uczciwości podatnika.

Zapiszemy tam nie tylko zasadę rozstrzygnięcia sporów na korzyść podatnika, ale także gwarancje dostępu do informacji, procedurę konsultacji podatkowych, możliwość mediacji i zawarcia porozumienia z organem podatkowym.

PRZYJAZNY URZĄD, ODPOWIEDZIALNI URZĘDNICY

Na fundamencie nowego prawa podatkowego i nowej ustawy o działalności gospodarczej ukształtujemy odmienną kulturę pracy urzędów skarbowych i regionalnych izb obrachunkowych. Naszym celem jest administracja, która pomaga odnieść sukces gospodarczy, i zaufanie do organów państwa. Szczególne wsparcie należy się osobom rozpoczynającym działalność gospodarczą, gdzie zasada „pouczenia przed sankcją” ma bezsporne uzasadnienie. Wdrożymy zasadę kontroli tylko w uzasadnionych i uprawdopodobnionych przypadkach. Wprowadzimy zasadę odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy publicznych za rażące naruszenia prawa.

BARDZIEJ ELASTYCZNE WSPARCIE ANTYKRYZYSOWE

Już istniejące narzędzia pomocy państwa służące łagodzeniu skutków globalnego kryzysu finansowego i rosyjskiego embarga rozszerzymy na wszystkie przypadki niespodziewanego załamania koniunktury w dotkniętych nim branżach. Uruchomimy w takich sytuacjach wsparcie z Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Rozszerzymy zakres kredytu podatkowego, pozwalającego na odroczenie płatności zobowiązań podatkowych w razie wystąpienia wskazanych okoliczności. Będzie on wspieraniem nie tylko dla rozpoczynających działalność, ale też dla firm inwestujących i będących w przejściowych kłopotach płynnościowych.

WSPARCIE FIRM RODZINNYCH W SUKCESJI

Większość firm w Polsce to firmy rodzinne, które są współautorami naszego sukcesu gospodarczego po roku 1989. Ułatwimy im płynne przekształcenie samodzielnej działalności gospodarczej w inne formy prawne za pomocą regulacji, które skrócą czas i ograniczą ryzyko prawne oraz koszty procesu sukcesji. Konieczny jest okres przejściowy – minimum pół roku na zmianę dokumentacji, umów z kontrahentami, oznaczeń na produktach, na przeniesienie na nową spółkę prawa do korzystania z zarejestrowanych znaków towarowych etc., ale także na ewentualne przeprowadzenie procedury spadkowej, unormowanie kwestii własnościowych oraz utrzymanie ciągłości stosunków z bankiem czy innymi instytucjami finansowania zewnętrznego.

ROZWÓJ DZIĘKI INNOWACJOM

Wspieranie krajowych źródeł trwałej konkurencyjności, stopniowo zastępujących atut taniej

pracy, będzie priorytetem w wykorzystaniu funduszy europejskich na lata 2014–2020.

Środki z programów operacyjnych „Inteligentny Rozwój” (8,61 mld euro), „Wiedza – Edukacja – Rozwój” (4,69 mld euro), „Polska Cyfrowa” (2,17 mld euro), a także znaczna część środków programów regionalnych (31,28 mld euro) służyć będą komercjalizacji wyników badań naukowych, wsparciu innowacyjnych przedsiębiorstw oraz tzw. inteligentnym specjalizacjom regionalnym. Pozwoli to stworzyć innowacyjny ekosystem polskiej gospodarki, z udziałem inkubatorów, parków technologicznych, ośrodków naukowych, firm typu *venture capital*, inicjatyw oddolnych, takich jak „Koalicja na rzecz Polskich Innowacji” oraz wspierających instytucji publicznych: Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Agencji Rozwoju Przemysłu i Banku Gospodarstwa Krajowego.

Upowszechnimy dostęp do danych zgromadzonych w administracji publicznej, stopniowo rozwijając bazę portalu: danepubliczne.gov.pl. Ich ponowne wykorzystanie przy kreatywności Polaków to sposób na rozwijanie nie tylko nowych modeli biznesowych, ale także cennych inicjatyw społecznych.

ULGA WYDATKOWA B+R

Zastąpimy nieefektywną ulgę na nabycie nowych technologii ulgą na działalność badawczą i rozwojową (B+R).

W ten sposób wspierać będziemy działalność innowacyjną polskich przedsiębiorstw, a nie dotować nabywanie nowych technologii, często wytworzonych za granicą.

Zaproponowana ulga oparta jest na najlepszych praktykach rozwiniętych gospodarek rynkowych.

PROMOCJA „MADE IN POLAND”

Promocji eksportu i polskich marek nie będziemy ograniczać tylko do reklamy, doradztwa, pośred-

nictwa handlowego i obniżania kosztów udziału naszych firm w światowych imprezach wystawienniczo-targowych. Polska dyplomacja włączy się w pomoc polskim firmom: zapewnimy polityczne wsparcie polskich interesów gospodarczych w czasie wizyt zagranicznych i misji dyplomatycznych na najwyższym szczeblu.

Doceniając fundamentalne znaczenie rynku europejskiego dla naszej gospodarki, ułatwimy także handel z krajami spoza Unii Europejskiej na gruncie umów dwustronnych i zadbamy o to, by głos Polski był słyszalny w negocjacjach Unii Europejskiej z USA, tworzących największy obszar wolnego handlu w świecie.

W działaniach rządu będziemy kierować się zasadą patriotyzmu gospodarczego, będziemy promować i wspierać polski przemysł.

LEPSZE WYKORZYSTANIE OSZCZĘDNOŚCI KRAJOWYCH

Fundusze unijne i inne formy zasilenia z zagranicy nie wyręczą oszczędności krajowych zamienionych w kapitał i inwestycje. Dlatego stawiamy sobie za cel zwiększenie długoterminowych oszczędności polskich gospodarstw domowych i tym samym zmniejszenie naszej zależności od kapitału zagranicznego. Osłabi to ryzyko gospodarcze związane z ewentualnym odpływem kapitału zagranicznego w sytuacjach kryzysowych.

W celu mobilizacji krajowych oszczędności wzmocnimy nasz system bankowy, rynek kapitałowy oraz systemy emerytalne.

SOLIDNE BANKI, BEZPIECZNE OSZCZĘDNOŚCI

Największy potencjał w kumulowaniu oszczędności i kredytowaniu gospodarki ma krajowy system bankowy. Nasze banki jako instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo oszczędności 24 mln Polaków lepiej zdały egzamin kry-

zysu niż bankowość zachodnia. Potrzebne jest większe „ubankowienie” gospodarki (mierzone na przykład relacją kredytów dla firm do PKB), dziś dwukrotnie niższe niż średnia unijna. Jest to trudne wyzwanie w czasie, gdy banki muszą sprostać nowym, międzynarodowym wymogom kapitałowym, dlatego będziemy bronić wysokich standardów bankowości, a tym samym bezpiecznych lokat polskich rodzin oraz zdolności zasilenia naszej gospodarki, przed szkodliwymi projektami politycznymi.

Wdrożymy ustawę o listach zastawnych i bankach hipotecznych, która umożliwi bankom pozyskanie stabilnego finansowania i udzielanie kredytów mieszkaniowych o stałej stopie procentowej.

POMOC DLA OSÓB ZADŁUŻONYCH W WALUTACH OBCYCH

Zagwarantujemy wsparcie dla osób, które wpadły w pułapkę kredytu walutowego, zwłaszcza denominowanego we frankach szwajcarskich. Proponowane przez nas wsparcie zakłada dobrowolność przewalutowania kredytów oraz podział kosztów między banki i ich klientów. Będziemy dbać o sprawiedliwe traktowanie osób, które zaciągnęły kredyty złotowe (70 proc. wszystkich kredytów hipotecznych).

WARSZAWSKIE CENTRUM KAPITAŁOWE

Będziemy dalej rozwijać polski rynek kapitałowy, który szybko stał się największym rynkiem w Europie Środkowo-Wschodniej, budując własne zasoby wiedzy analitycznej, podnosząc kulturę inwestowania i standardy korporacyjne. Doceniamy potencjał warszawskiej giełdy jako źródła kapitału finansującego inicjatywy gospodarcze na różnym poziomie rozwoju. W szczególności godne wsparcia jest finansowanie projektów innowacyjnych, obarczonych ryzykiem, za pośrednictwem uruchomionego w roku 2007 rynku NewConnect.

BEZPIECZEŃSTWO EMERYTUR

Będziemy bronić reformy emerytalnej, wydłużającej stopniowo okres aktywności zawodowej do

67 lat, w imię godnego zabezpieczenia na starość i odpowiedzialności za los przyszłych pokoleń. Bez tej reformy, osłabiającej negatywne skutki starzenia się społeczeństwa, liczba osób w wieku produkcyjnym do roku 2040 zmalałaby o 5 mln.

Ponowne obniżenie wieku emerytalnego skazałoby miliony Polaków na głodowe emerytury i doprowadziłoby finanse państwa do ruiny.

Uznajemy Otwarte Fundusze Emerytalne za trwały element systemu emerytalnego, szanując wybór ponad 2,5 mln osób, które zdecydowały się na dalsze przekazywanie składek do OFE.

Wzbogacimy system emerytalny o bardziej powszechny III filar. Z uwagi na doświadczenia innych krajów oraz wysoce niezadowolający dorożek dotychczasowych programów ubezpieczeń dobrowolnych w Polsce konieczne jest zwiększenie ich atrakcyjności i zachęt dla osób o niższych zarobkach przez łączenie wkładu pracownika z uzupełnieniem ze strony pracodawcy. Jedną z możliwości jest automatyczne zapisanie do programu, z możliwością wycofania się, przy silnych zachętach do dalszego uczestnictwa w nim.

EFEKTYWNY SEKTOR PUBLICZNY

Własność państwowa i komunalna ma trwałe miejsce w polskiej gospodarce. Nie oznacza to jednak zamrożenia obecnej domeny Skarbu Państwa. Będziemy kontynuowali proces prywatyzacji, ponieważ własność prywatna najbardziej sprzyja przedsiębiorczości, a z tego czerpie siłę polska gospodarka.

Jesteśmy zdecydowanie przeciwni prywatyzacji Lasów Państwowych. W kilku sektorach (np. energetyka, infrastruktura transportu, obronność) zagwarantujemy nadzór i kontrolę państwa. Nie może ona jednak być pretekstem do tolerowania nieefektywności, wymuszania pomocy publicznej lub ochrony przed konkurencją ze strony podmiotów prywatnych.

OGRANICZENIE PRZYWILEJÓW

Etaty związkowe będą opłacane przez same związki, a nie przerzucane w koszty przedsiębiorstw.

NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA DROGOWA

Przyjęty „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)” oznacza nowe inwestycje drogowe, na realizację których w latach 2014–2025 chcemy wydać 107 mld złotych. Środki te będą pochodzić m.in. z funduszy UE. Dzięki realizacji tego programu kierowcy będą mogli korzystać z pełnej, funkcjonalnej sieci bezpiecznych dróg szybkiego ruchu. Planujemy budowę: A1, A2, A6, A18, S1, S2, S3, S5, S6, S7, S8, S10, S11, S12, S14, S17, S19, S51, S61, S74, a także 57 kluczowych obwodnic miejscowości.

Program określa także wydatki budżetu państwa związane z utrzymaniem istniejącej i obecnie budowanej sieci dróg. Przewiduje też środki na przygotowanie nowych inwestycji do realizacji, np. na wykupy gruntów pod budowę dróg, tak by wszystkie kluczowe zadania mogły zostać zrealizowane w zakładanym terminie. Na te działania zostanie przeznaczonych do 46,8 mld złotych.

Dodatkowo realizowane będą istotne działania z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego – tzw. Program Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na drogach krajowych. Zostaną wybudowane lub przebudowane skrzyżowania, chodniki, przejścia dla pieszych, drogi rowerowe, zatoki autobusowe. Na ten cel możemy przeznaczyć nawet 4,8 mld złotych.

Przewidywany jest także alternatywny, pozabudżetowy sposób finansowania inwestycji drogowych. Planowane jest powołanie drogowych spółek specjalnego przeznaczenia, które będą miały za zadanie pozyskiwanie środków finansowych na zasadach rynkowych. Ten mechanizm jest planowany do zastosowania w pierwszej kolejności do budowy A1 Tuszyn – Częstochowa.

Zaangażowanie krajowe będzie widoczne również na poziomie lokalnym poprzez wsparcie re-

gionalnych inicjatyw w zakresie modernizacji infrastruktury drogowej.

W latach 2016–2019 rząd planuje dofinansować inwestycje drogowe samorządów kwotą 4 mld złotych. Poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego oraz zwiększenie skuteczności i dostępności transportowej to główne cele ustanowione przez rząd „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019”. Program przyczyni się do powstania bezpiecznej, spójnej, zrównoważonej i przyjaznej użytkownikom gminnej i powiatowej sieci drogowej. Oprócz poprawy bezpieczeństwa, celem programu jest także podniesienie standardów technicznych dróg publicznych i ich parametrów użytkowych. Spójny system dróg powiatowych i gminnych będzie sprzyjać wyrównywaniu szans rozwoju regionów oraz budowaniu spójności terytorialnej.

WIĘKSZE INWESTYCJE NA KOLEI

O roku 2012 Grupa PKP i całe kolejnictwo odrabia poważne zaległości i odzyskuje zaufanie pasażerów. Będziemy dalej wspierać obroną strategię modernizacji taboru, linii kolejowych i dworców, opartą na sprawnym wykorzystaniu środków unijnych (około 30 mld złotych zainwestowane w latach 2012–2015) i całkowitym oddłużeniu Grupy PKP.

W ramach nowego Krajowego Programu Kolejowego do 2023 roku zainwestujemy w modernizację kolei ponad 67 mld złotych.

Dzięki tym środkom przebudujemy 8500 km torów, co pozwoli na rozwój kolei dużych prędkości (powyżej 160 km/godz. na głównych liniach). Dołączymy modernizację najważniejszych szlaków kolejowych w kraju: Opole – Wrocław – Szczecin – Świnoujście, Zbrydowice – węzeł Katowice – Bydgoszcz – Gdańsk oraz trasy Warszawa – Trójmiasto, Kraków – Katowice, Poznań – Wrocław i Warszawa – Białystok.

Będziemy wspierać rozwój regionalnych sieci kolejowych. Nowelizacja ustawy o Funduszu Kolejowym zapewni, że na modernizację taboru kolejowego w latach 2016–2020 będziemy mogli wydać o 550 mln złotych więcej. Odnawiany tabor będzie zamawiany przede wszystkim u krajowych producentów.

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE

Kontynuując modernizację polskiej energetyki, zapewnimy niezakłócone i tanie dostawy energii elektrycznej i ciepłej odbiorcom przemysłowym oraz gospodarstwom domowym. Głównym inwestorem pozostaną zapewniające dziesiątki tysięcy miejsc pracy spółki z udziałem Skarbu Państwa. Równoległym celem będzie tworzenie zachęt do rozwijania energetyki „rozproszonej”, prosumenckiej, na użytek gospodarstw domowych.

W latach 2007–2014 powstało w Polsce ponad 1000 km gazociągów przesyłowych, w najbliższych latach wybudujemy kolejnych blisko 2000 km. Konsekwentnie rozbudowujemy magazyny na gaz, zwiększając ich pojemność o ponad 2 mld m³. Realizujemy wielkie inwestycje w bloki energetyczne o łącznej mocy 5000 MW, które zapewnią Polakom i polskiej gospodarce stabilne dostawy prądu. Największa z nich, oparta na węglu kamiennym, elektrownia w Opolu dostarczy prąd do ponad 4 mln gospodarstw domowych.

Inwestujemy i chcemy dalej inwestować w energetykę opartą na węglu kamiennym i brunatnym. W ramach dywersyfikacji paliw w koszyku energetycznym Polski inwestujemy także w elektrownie gazowe, a w przyszłości chcemy rozpocząć budowę elektrowni jądrowej.

Łączne nakłady na realizowane na skutek naszych planów elektrownie węglowe i gazowe mają wartość 30 mld złotych. Bezpieczeństwa energetycznego dopełnią inwestycje w infrastrukturę związaną z wydobyciem oraz transportem paliw płynnych.

Do końca 2020 roku spółki Skarbu Państwa przeznaczą na inwestycje w sektorze energetycznym 25 mld euro. W program modernizacji produkcji i przesyłu energii włączymy Polskie Inwestycje Rozwojowe i Bank Gospodarstwa Krajowego oraz środki pozyskane w ramach tzw. Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych. Dzięki temu dostęp do energii będzie adekwatny do potrzeb rozwojowych naszej gospodarki w perspektywie następnych 50 lat.

RODZINA

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Rodzina

Nasze zobowiązania:

- Wprowadzimy dodatkowe ułatwienia dla rodzin, które decydują się na wynajem mieszkania.
- Podniesiemy zasiłki rodzinne i wprowadzimy nowe kryteria dochodowe, tak by zaadresować pomoc do osób bez pracy lub osób o niskich dochodach.
- Zwiększymy inwestycje w budowę nowych żłobków i ułatwimy organizację opieki dzieci do lat 3. Zaangażujemy pracodawców we wspólne tworzenie systemu wsparcia rodziców.
- Rozwiązania, które zaproponujemy, są trwałe. Młodzi, którzy dziś myślą o założeniu rodziny, będą mieć pewność, że za dziesięć lat nadal będą mogli liczyć na wsparcie ze strony państwa.

Polityka prorodzinna była priorytetem ośmiu lat rządów Platformy Obywatelskiej. Wprowadziliśmy roczny urlop rodzicielski – jeden z najdłuższych urlopów w Europie. Od 1 stycznia 2016 roku z płatnego urlopu rodzicielskiego skorzystają także osoby bezrobotne, studenci i rolnicy. Podwyższyliśmy ulgi na dzieci, zwiększyliśmy liczbę żłobków i przedszkoli. W 2007 roku istniały zaledwie 373 placówki opieki dla najmłodszych, w 2015 roku jest ich już ponad 2700. W 2015 roku prawie dwa razy więcej dzieci korzysta z opieki przedszkolnej niż osiem lat temu.

Wiemy, że dobra edukacja dzieci jest dla rodziców najważniejsza, dlatego staraliśmy się im pomóc materialnie: państwo finansuje dodatkowe zajęcia w przedszkolach. Oprócz bezpłatnych pięciu godzin edukacji przedszkolnej każdego dnia, kolejne godziny nie kosztują rodziców więcej niż symboliczną złotówkę.

Od dwóch lat wprowadzamy darmowe podręczniki. W 2017 roku, gdy będą one dostępne we wszystkich klasach szkoły podstawowej i gimnazjum, rodzice zaoszczędzą co najmniej 300 złotych.

Wprowadziliśmy też Kartę Dużej Rodziny, z której już dziś korzysta ponad milion rodzin.

Przez kolejne cztery lata wprowadzimy dodatkowe, większe ułatwienia dla rodzin. Fundamentem naszej polityki prorodzinnej będzie trwałość rozwiązań. Zmiany, które już wprowadzamy, są na dziesięciolecie. Tak samo trwałe będą propozycje, które składamy teraz. Chcemy, żeby wszystkie polskie rodziny miały pewność, że zarówno dziś, jak i za dziesięć lat będą mogły liczyć na wsparcie ze strony państwa – na takich samych zasadach. Nasza strategia daleko wykracza poza perspektywę 2020 roku.

WŁASNE MIESZKANIE

Dom, w którym rodzina czuje, że jest u siebie, to podstawa jej bezpieczeństwa. Jesteśmy przekonani, że w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej ważna jest także elastyczność i mobilność, zwłaszcza na życiowym starcie. I dlatego skoncentrujemy się na rozwoju rynku wynajmu mieszkań. Wykorzystamy do tego wszystkie dostępne fundusze: środki Banku Gospodarstwa Krajowego i Polskich Inwestycji Rozwojowych, fundusze wynikające z ustawy o rewitalizacji oraz partnerstwo publiczno-prywatne.

Wprowadzimy rozwiązania prawne wzmocniające równowagę praw wynajmującego i najemcy. Konieczna jest w tym celu zmiana ustawy o ochronie praw lokatorów. Chcemy wprowadzić rozwiązanie podatkowe, które umożliwi wpły-

wanie na wysokość cen najmu, tak aby stały się bardziej przystępne dla młodych rodzin.

Uruchomimy nowy program „Mieszkanie dostępne”, będący kontynuacją formuły TBS, dzięki któremu w ciągu dziesięciu lat powstanie 30 tys. nowych mieszkań. Budowę mieszkań pod wynajem finansować będą także fundusze Banku Gospodarstwa Krajowego i Polskich Inwestycji Rozwojowych: docelowo zbudują one do 20 tys. mieszkań.

Będziemy kontynuować programy wspierające zakup pierwszego mieszkania lub budowę domu, ze szczególnym wsparciem zarezerwowanym dla rodzin wielodzietnych.

LEPSZA OPIEKA DLA NAJMŁODSZYCH DZIECI

Priorytetem ostatnich ośmiu lat było tworzenie placówek wychowania przedszkolnego: powstało ich ponad 4,5 tys.

Teraz czas na ulepszenie systemu opieki nad dziećmi najmłodszymi, dwulatkami i trzylatkami. Wykorzystując m.in. fundusze europejskie, będziemy budować nowe żłobki i tworzyć inne instytucje opieki nad najmłodszymi dziećmi.

Już od lipca 2013 roku korzystamy z partnerstwa publiczno-prywatnego, by obniżyć koszty utrzymania dziecka w żłobku. Będziemy kontynuować programy „Maluch” i „Maluch na uczelni”. W 2015 roku zwiększyliśmy ich finansowanie do 150 mln złotych – i tę wysokość nakładów planujemy utrzymać przez następne lata.

Ułatwimy tworzenie nowych form opieki: wprowadzimy nowy program grantów dla byłych nauczycieli na tworzenie klubów dziecięcych i gminnych centrów opieki.

Wzorem innych krajów będziemy promować system opiekunów dziennych. Zachęcimy władze samorządowe do tworzenia przy przedszkolach oddziałów żłobkowych jako ułatwienia dla rodzin z rodzeństwem w różnym wieku.

ZAANGAŻOWANIE FIRM W SYSTEM OPIEKI NAD DZIEĆMI

Zmodyfikujemy prawo tak, by firmy mogły finansować działania związane z opieką nad dziećmi pracowników (np. przyzakładowe przedszkole, wyprawki szkolne, urlop opiekuńczy) z już istniejącego odpisu na fundusz świadczeń społecznych. W przypadku dużych inwestycji firmy będą mogły zwiększyć limit odpisu.

NOWE ŚWIADCZENIA RODZICIELSKIE

Fundusz przeznaczony na wsparcie rodzin już od przyszłego roku zwiększy się o ponad pół miliarda złotych.

Podniesiemy zasiłki rodzinne i wprowadzimy nowe kryteria dochodowe. Od 1 listopada 2015 roku podniesiemy je o 100 złotych (z poziomu 574 złotych na członka rodziny). W 2017 roku planujemy podwyżkę o kolejne 80 złotych.

W przypadku świadczenia dla rodzin z dzieckiem z niepełnosprawnością kryterium dochodowe (664 złotych) zostanie podniesione o 180 złotych. Dzięki temu więcej rodzin będzie mogło skorzystać z zasiłków, a pomoc będzie adresowana do osób bez pracy i o niskich dochodach.

Utrzymamy już obowiązującą zasadę „złotówka za złotówkę” – w momencie, gdy rodzina już objęta świadczeniem zacznie uzyskiwać większe dochody, zasiłek będzie pomniejszany tylko o kwotę nadwyżki ponad limit.

POMOC DLA POLONII: POWROTY DO OJCZYZNY

Jednym z zadań rządu jest zapewnienie utrzymania więzi Polonii i Polaków mieszkających za granicą z krajem oraz tworzenie zachęt dla tych osób do powrotu lub przesiedlania się do Polski. Ta kwestia nabiera szczególnej wagi w świetle trudności demograficznych Polski.

Zwiększymy wsparcie dla szkół za granicą nauczających języka polskiego, w języku polskim oraz tych, które uczą o Polsce, tak by ułatwić dzie-

ciom ewentualne przyjęcie lub przeniesienie do polskiej szkoły.

Zapewnimy stypendia dla Polaków z zagranicy i osób pochodzenia polskiego podejmujących studia w Polsce, wsparcie finansowe i materialne dla osób osiedlających się w Polsce oraz szkolenia dotyczące zakładania i przenoszenia działalności gospodarczej.

POLITYKA

SENIORALNA

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Polityka senioralna

Nasze zobowiązania:

- Zapewnimy osobom starszym możliwości prowadzenia bezpiecznego, aktywnego, samodzielnego i satysfakcjonującego życia.
- Ułatwimy seniorom dostęp do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych, zwłaszcza w obszarze profilaktyki i rehabilitacji. Będziemy kontynuować program rozwoju polskiej geriatry.
- Zwiększymy udział seniorów w życiu społecznym, ułatwimy im aktywność zawodową i możliwość nauki.

Rządy Platformy Obywatelskiej przeprowadziły wiele reform w obszarach ważnych dla seniorów. Mieliśmy odwagę naprawić system emerytalny. Dzięki rozłożonemu w czasie (w przypadku kobiet aż na 28 lat) podwyższeniu wieku emerytalnego zapewniliśmy w przyszłości wyższe emerytury wszystkim (mężczyznom o 20 proc., kobietom aż o 70 proc.).

Ułatwiliśmy osobom powyżej 55. roku życia utrzymanie lub wznowienie pracy. Zwiększyliśmy wydatki na aktywizację i edukację seniorów (w tym na działalność Uniwersytetów Trzeciego Wieku) – w ramach rządowego programu przeznaczaliśmy na ten cel 280 mln złotych.

Przez osiem lat rządów Platformy przeciętna emerytura wzrosła o dwie trzecie: z 1345 złotych w 2007 roku do około 2100 złotych w 2015 roku.

Stworzyliśmy starszym ludziom szansę nabywania niezbędnych we współczesnym świecie kompetencji, rozwijania zainteresowań i kreatywności. Z myślą o potrzebach zdrowotnych osób starszych unowocześniliśmy i doposażyliśmy 282 zakłady opieki zdrowotnej w niezbędną aparaturę do badań diagnostycznych i terapii natychmiastowej. Powołaliśmy do życia Narodowy Instytut Geriatrii – pierwszą taką instytucję w 25-leciu wolnej Polski. Wykształci ona odpo-

wiednią liczbę lekarzy geriatrów.

W marcu 2015 roku uruchomiliśmy program „Senior – WIGOR”. W jego ramach w całej Polsce powstają dzienne domy opieki dla osób starszych, łączące w sobie funkcje biblioteki, czytelnicy, miejsca rehabilitacji, zajęć dydaktycznych, świetlicy i domu kultury. Już zrealizowaliśmy projekt „Laternicy Polski Cyfrowej”, dzięki któremu ponad 200 tys. osób starszych nauczyło się podstaw korzystania z Internetu. Stworzyliśmy nową instytucję samorządową: Rady Seniorów. Przyjęliśmy też ustawę o bezpłatnej pomocy prawnej dla osób, które ukończyły 65. rok życia.

Dziś stoimy przed nowym wyzwaniem: przygotowania długofalowej polityki demograficznej naszego państwa. Jesteśmy przekonani, że rozwiązywanie problemów starzejącego się społeczeństwa będzie jednym z najważniejszych zadań na kolejną kadencję. Nasz plan na kolejne cztery lata jest uzupełnieniem i rozwinięciem tego, co już zrobiliśmy.

ZDROWIE I SAMODZIELNOŚĆ

Zwiększymy liczbę miejsc na specjalizacjach geriatrycznych uniwersytetów medycznych i rozbudujemy system zachęt dla studentów wybierających te specjalizacje oraz wsparcie dla kształcenia ustawicznego personelu medycznego.

Zagwarantujemy, że przeszkolenie w formie kursów doskonalących i specjalistycznych z zakresu opieki geriatrycznej otrzyma: 1600 lekarzy podstawowej opieki medycznej, 4000 pielęgniarek, 2320 fizjoterapeutów, 450 opiekunów medycznych i 200 terapeutów środowiskowych.

Szkolenia te sfinansujemy z funduszy europejskich.

Mając na względzie wzmocnienie świadczonej opieki zdrowotnej dla pacjentów powyżej 65. roku życia, wprowadzimy korzystne dla osób starszych zmiany w poziomie refundacji leków.

Zwiększymy wydatki na turnusy rehabilitacyjne dla seniorów o 20 mln złotych. Uruchomimy program badań profilaktycznych w całości finansowany z funduszy publicznych.

WIĘCEJ OPIEKI DLA SENIORÓW

Wykorzystując dostępne środki europejskie, stworzymy dzienne domy opieki medycznej nad osobami niesamodzielnymi, w wieku powyżej 65. roku życia, w których będzie prowadzona krótkotrwała diagnostyka, leczenie i rehabilitacja pacjentów seniorów, bez konieczności całonocnej hospitalizacji.

Uruchomimy specjalny numer alarmowy dla osób starszych potrzebujących opieki, czynny 24 godziny na dobę przez 365 dni w roku.

Przygotujemy wytyczne i standardy technologiczne związane ze świadczeniem usług telemedycyny. Przeprowadzimy nowelizację ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia, tak by usługi teleopieki i telemedycyny mogły być opłacane z funduszy publicznych.

AKTYWNI SENIORZY

Będziemy kontynuować rządowy program „Aktywności Społecznej Osób Starszych”, wspiera-

jący edukację i aktywizację społeczną starszego pokolenia, z rocznym budżetem w wysokości 40 mln złotych. Przedłużymy działanie programu „Solidarność Pokoleń 50+” skoncentrowanego na lepszym wykorzystaniu umiejętności seniorów.

Zwiększymy wydatki na już rozpoczęty program „Senior – WIGOR”.

Wprowadzimy system zachęt dla podmiotów gospodarczych inwestujących w różnego rodzaju placówki świadczące usługi dla seniorów (np. dzienne domy pobytu, ośrodki pobytowe, ośrodki rehabilitacyjne). Będziemy kontynuować inwestycje poprawiające przestrzeń publiczną, tak aby uczynić ją bardziej przyjazną osobom starszym.

Wykorzystując środki europejskie będziemy kontynuować programy edukacyjne przeciwdziałające wykluczeniu cyfrowemu seniorów. Koszt szkoleń 600 tys. seniorów w latach 2016–2020 szacujemy na 80 mln złotych.

We współpracy z organizacjami seniorskimi stworzymy system społecznych rzeczników praw konsumenckich dla osób starszych.

PARLAMENT SENIORÓW

Wprowadzone przez nasz rząd Rady Seniorów były jedynie pierwszym krokiem na drodze aktywizacji obywatelskiej tego środowiska. Kolejnym jest utworzenie Obywatelskiego Parlamentu Seniorów – szerokiej reprezentacji wszystkich środowisk senioralnych, instytucji opiniotwórczej i konsultacyjnej.

SZACUNEK DLA SENIORÓW

Zagwarantujemy, że fundamentem systemu ubezpieczeń społecznych będzie solidarność międzypokoleniowa pracodawców i pracowników. Wprowadzimy do programu szkół podstawowych i gimnazjów pozycje, które nauczą dzieci i młodzież, jak ważną rolę w społeczeństwie odgrywają seniorzy.

MŁODZIEŻ

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Młodzież

Nasze zobowiązania:

- * Podniesiemy jakość polskiego szkolnictwa, postawimy na rozwój przedsiębiorczości i kreowanie start-upów.
- * Podwyższymy stypendia dla studentów, ułatwimy młodym rodzicom pogodzenie studiów i opieki nad dzieckiem.
- * Zapewnimy osobom młodym bezpłatną, kompleksową opiekę prawną w 1524 punktach w całej Polsce, w każdym powiecie.
- * Stworzymy więcej możliwości korzystania z usług publicznych przez Internet oraz jak najlepszego rozwijania przez młodych Polaków umiejętności w zakresie nowych technologii.

Wsparcie dla młodych, wchodzących w dorosłe życie było zawsze jednym z priorytetów rządu Platformy Obywatelskiej. W dobie otwartych granic o energię i talent młodych konkurujemy z krajami zachodnioeuropejskimi, gdzie zasobność społeczeństw była budowana od wieków, w odróżnieniu od naszego kraju, który dopiero od 26 lat może w pełni wykorzystywać swój potencjał. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom młodych, chcemy zapewnić im życie w atrakcyjnej i otwartej Polsce.

W minionych latach ze wsparcia dla młodych na rynku pracy, w obszarze edukacji oraz szkolnictwa wyższego skorzystało 3,3 mln osób w wieku od 15 do 24 lat.

Dzięki kierunkom zamawianym zmieniła się struktura kształcenia i zwiększyło się zainteresowanie studiowaniem kierunków ścisłych i technicznych. Uruchomiliśmy również wart 1,2 mld złotych Program Rozwoju Kompetencji, rozwijający umiejętności potrzebne na rynku pracy.

W ostatnich latach postawiliśmy na odbudowę szkolnictwa zawodowego – wzmocniliśmy system doradztwa, zaś rok szkolny 2014/2015 został ogłoszony Rokiem Szkoły Zawodowców. W nadchodzących latach chcemy kontynuować ten trend.

Rynek pracy wymaga od absolwentów dobrego przygotowania i wykorzystywania zdobytej wiedzy i umiejętności w praktyce. Od kilku lat systematycznie wzmocniamy obecność pracodawców we wszystkich typach uczelni. Reforma szkolnictwa wyższego wprowadziła obowiązkowy udział pracodawców w konwentach państwowych wyższych szkół zawodowych. Dzięki temu pracodawcy mogą aktywnie wpływać na spójność między umiejętnościami absolwentów a potrzebami rynku pracy. Od 2014 roku wprowadziliśmy obowiązek 3-miesięcznych praktyk na studiach o profilu praktycznym oraz studia dualne, na których znaczna część programu to praktyki u pracodawców.

W ramach deregulacji ułatwiliśmy dostęp do ponad 240 zawodów. Wspieraliśmy tworzenie przedsiębiorstw przez młode osoby – od początku rządów Platformy Obywatelskiej dotację na ten cel dostało ponad 45 tys. młodych przedsiębiorców. Zaś dla bezrobotnych do 30. roku życia wprowadziliśmy możliwość korzystania z bonów stażowych, szkoleniowych, na zasiedlenie oraz na zatrudnienie.

Rząd Platformy Obywatelskiej konsekwentnie ogranicza stosowanie tzw. umów śmieciowych.

Wprowadziliśmy m.in. obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne od wszelkich umów-zleceń do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę (1750 złotych w 2015 roku).

Od 2014 roku ponad 23 tys. młodych osób skorzystało ze wsparcia przy zakupie pierwszego własnego mieszkania w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych”. Młodzi będą mogli uzyskać dopłatę przy nabywaniu mieszkań i domów jednorodzinnych również na rynku wtórnym, zarówno w dużych ośrodkach miejskich, jak i w małych miejscowościach.

Wiemy jednak, że te działania to dopiero początek. Chcemy zrobić o wiele więcej.

ŁATWIEJSZY WYBÓR ŚCIEŻKI EDUKACJI

Ułatwimy wymianę międzynarodową uczniów i kadry naukowej. Chcemy również, by doradcy zawodowi znaleźli się na każdym poziomie edukacji, począwszy od gimnazjum. Młodzi, którzy stoją przed wyborem dalszej ścieżki edukacji, będą otrzymywać pełen pakiet informacji o umiejętnościach poświadczanych przez pracodawców oraz odpowiadające im oferty szkół i uczelni.

Zwiększymy dostęp do wymiany międzynarodowej w każdej gminie. Dzięki temu młodzi ludzie będą mieć równe szanse na poznanie innych kultur i dobrych praktyk oraz rozwój umiejętności językowych. Sprawny system dofinansowania zapewni możliwość uczestnictwa w wymianie każdemu zainteresowanemu uczniowi.

ZOSTAŃ ZAWODOWCEM

Dobry zawód jest najkrótszą drogą do sukcesu. Dopasujemy system edukacji zawodowej do potrzeb lokalnego rynku usług i przemysłu. Wybór szkoły zawodowej musi oznaczać ciekawe praktyki i gwarantować bezpieczeństwo zatrudnienia. W celu dokonania całościowej oceny, jakie profile kwalifikacji będą niezbędne dla przyszłego rozwoju, poszerzymy ramy współpracy z uczelniami i z pracodawcami.

WIĘCEJ STYPENDIÓW, WYŻSZE KREDYTY STUDENCKIE

Podjmiemy działania w celu podwyższenia progu dochodowego umożliwiającego studentom ubieganie się o stypendium socjalne, wprowadzimy waloryzację stypendiów powiązaną z indeksem kosztów utrzymania w danym mieście.

Trzykrotnie podniesiemy wysokość tzw. kredytu studenckiego – z 600 złotych do 1800 złotych.

ŁATWIEJSZY DOSTĘP DO FINANSOWANIA WŁASNYCH PROJEKTÓW

Stworzymy ramy prawne dla tzw. crowdfundingu, czyli nowoczesnego zbierania środków od dużej społeczności, zwykle za pomocą kanałów internetowych, pozwalających na sfinansowanie własnego projektu biznesowego.

DOBRE STAŻE DLA STUDENTÓW

We współpracy z przedsiębiorcami podniesiemy poziom praktyk zawodowych i staży dla studentów wyższych uczelni. To firmy najlepiej wiedzą, jakiego typu wykształcenia oczekują od absolwentów. Lepsza współpraca uczelni i pracodawców wpłynie na innowacyjność gospodarki, a absolwentom ułatwi znalezienie dobrej pracy.

Stworzymy dodatkowo ranking firm i instytucji oferujących staże i praktyki. Chcemy, by studenci znajdowali najlepsze miejsca do odbycia stażu. Na tym rozwiązaniu zyskają również najwyżżej oceniani pracodawcy.

INNOWACYJNA POLSKA

Naszym celem jest upowszechnienie kultury *start-up* poprzez poprawę dostępu do finansowania oraz promocję mechanizmów wymiany doświadczeń z przedstawicielami ogólnego środowiska biznesowego.

Położymy szczególny nacisk na rozwój przedsiębiorczości akademickiej, zwłaszcza start-upów, centrów transferu technologii i inkubatorów przedsiębiorczości.

MŁODZI RODZICE W PRACY

Będziemy intensywnie wspierać młodych rodziców, m.in. poprzez pomoc dla kobiet w powrocie do pracy, większe niż do tej pory ułatwienia w opiece nad dziećmi oraz dofinansowania i ulgi na budowę żłobków i przedszkoli przy miejscach pracy oraz uczelniach.

W prawie zamówień publicznych wprowadzimy zapisy preferujące przedsiębiorców prowadzących programy stażowe oraz zatrudniających młody personel na umowę o pracę.

UMIĘTNOŚCI CYFROWE

Utworzenie jednolitego rynku cyfrowego w Unii Europejskiej przyczyni się do powstania setek tysięcy miejsc pracy dla osób młodych. Naszym celem jest motywowanie i zachęcanie młodzieży w wieku szkolnym do zdobywania wiedzy w zakresie nowych technologii. Chcemy nauczyć ich podstaw programowania komputerowego i kształtować umiejętności umożliwiające im sukces oraz lepsze zrozumienie współczesnego świata zdominowanego przez nowe technologie.

ADMINISTRACJA W SMARTFONIE

Ułatwimy kontakt z urzędami poprzez rozszerzenie możliwości korzystania z usług publicznych przez Internet. Wprowadzimy również terminale do kart płatniczych oraz możliwość płacenia telefonem we wszystkich urzędach administracji rządowej i samorządowej. Dzięki wykorzystaniu cyfrowych technologii mobilnych podniesiemy jakość postępowań sądowych i administracyjnych.

WIĘCEJ WSPÓŁPRACY, MNIEJ RYWALIZACJI

W podstawie programowej położymy większy nacisk na rozwój kompetencji miękkich, takich jak umiejętność pracy w grupie, kreatywność oraz komunikatywność. Zwiększymy w ten sposób konkurencyjność młodych ludzi na europejskim rynku pracy.

Dzięki rozwinięciu Krajowych Ram Kwalifikacji zagwarantujemy, że dyplomy i certyfikaty wydawane przez szkoły i uczelnie będą porównywalne.

Uzyskanie zaświadczenia czy certyfikatu o kwalifikacjach będzie szybsze, prostsze i bardziej dostępne. Będzie to ważna i dobra zmiana dla pracowników, osób bezrobotnych czy planujących zmianę pracy. System obejmie edukację ogólną, wyższą i zawodową. Zapewnimy również, że doświadczenie zawodowe zdobywane podczas zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych będzie równorzędne wobec tego zdobytego jako pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę.

EDUKACJA,

NAUKA

I KULTURA

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Edukacja, nauka i kultura

Nasze zobowiązania:

- Zwiększymy opiekuńczą funkcję szkoły, rozbudowując ofertę bezpłatnych zajęć pozalekcyjnych. Szkoła będzie centrum lokalnych środowisk, otwartym od rana do wieczora.
- Aby podnieść prestiż zawodu nauczyciela, zaproponujemy nowe warunki prawne i organizacyjne, w tym zasady wynagradzania i awansów nauczycieli, wiążąc je z efektami pracy.
- Udoskonalimy polskie szkolnictwo tak, by lepiej dostosować jego ofertę do wymagań rynku pracy. Doprowadzimy do poprawy pozycji polskiego szkolnictwa w rankingach międzynarodowych.
- Zwiększymy wynagrodzenia w państwowych instytucjach kultury.
- Zagwarantujemy obywatelom stały dostęp do kultury.

Edukacja i kultura są tymi obszarami, które mają bezpośredni wpływ na jakość życia obywateli i rozwój kraju we wszystkich obszarach. Nie ma nowoczesnej gospodarki bez dobrej edukacji, nie ma innowacyjności bez powszechnego dostępu do kultury.

Kultura i edukacja są najsilniejszym spoiwem poczucia tożsamości i dumy narodowej. To one budują więzi międzyludzkie, uczą tolerancji, uruchamiają wyobraźnię, wyzwalają potrzebę kreatywności i innowacyjności.

Przez osiem ostatnich lat Platforma Obywatelska w obu tych obszarach przeprowadziła wiele zmian.

Zwiększyliśmy dostępność edukacji przedszkolnej (liczba dzieci objętych opieką przedszkolną zwiększyła się z niespełna pół miliona w 2007 roku do ponad 988 tys. w 2014 roku).

Przedszkola stały się nie tylko bardziej dostępne, ale także tańsze: pięć godzin opieki jest bezpłatne, każda kolejna godzina i zajęcia dodatkowe kosztują symboliczną złotówkę.

Wprowadziliśmy obowiązek nauki języka obcego od I klasy szkoły podstawowej i dwóch języków obcych od I klasy gimnazjum. Do 2017 roku we wszystkich klasach szkół podstawowych i gimnazjów będzie dostępny darmowy podręcznik – każda rodzina zaoszczędzi w ten sposób co najmniej 300 złotych rocznie.

Zmieniliśmy program nauczania i system egzaminów, dzięki czemu polscy uczniowie osiągają rekordowo dobre rezultaty w międzynarodowych badaniach poziomu edukacji PISA. Rozpoczęliśmy reformę i proces inwestycji w szkolnictwo zawodowe, dzięki czemu udało się odwrócić narastający przez lata trend – upadku edukacji zawodowej.

Nauka doczekała się największych po 1989 roku inwestycji. W latach 2007–2015 zwiększyliśmy nakłady na szkolnictwo wyższe, mimo że liczba studentów na polskich uczelniach spadła w tym czasie o 24 proc. (efekt niżu demograficznego).

Od roku 2007 zainwestowaliśmy ponad 30 mld złotych w infrastrukturę uczelni i instytutów badawczych. Powstało ponad 200 nowych laboratoriów i centrów badawczych.

Przebudowano ponad dwa tysiące ośrodków naukowych.

Nasze dotychczasowe działania w obszarze edukacji, szkolnictwa wyższego i nauki miały jeden cel: wykorzystać kreatywność Polaków, naszą naturalną, wrodzoną siłę. Do tej pory czerpały z tego inne kraje, zagraniczne korporacje. Czas, żeby teraz na polskiej kreatywności najbardziej korzystała Polska i polskie firmy.

Dotrzyliśmy danego w 2011 roku słowa: przeznaczamy ponad 1 proc. wydatków budżetu państwa na kulturę.

Czas na kolejne kroki.

UCZEŃ JEST NAJWAŻNIEJSZY

W szkole XXI wieku to uczeń znajduje się w centrum. Nauczyciel ma być nie tyle osobą, która pasywnie przekazuje wiedzę, ile przewodnikiem, który dostrzega indywidualne potrzeby każdego wychowanka, umie docenić jego wyjątkowość. Nasze dzieci są różne, więc i szkoły muszą być różne – choć wszystkie muszą być dobre. Będziemy otwarci na nowatorskie pomysły w nauczaniu.

SZKOŁA: WSPARCIE DLA RODZICÓW I INTEGRACJA ŚRODOWISKOWA

Chcemy, żeby szkoły stały się centrum życia i integracji lokalnych społeczności, miejscem otwartym od rana do wieczora. Chcemy też zwiększyć opiekuńczą rolę szkoły. Uczniowie, którzy tego potrzebują, powinni mieć dostęp do zdrowych, ciepłych posiłków. Żadne dziecko nie ma prawa być głodne. Będziemy kontynuować programy ograniczania biedy.

W każdej szkole dzieci i rodzice powinni mieć dostęp do pedagoga i logopedy.

W nowoczesnej szkole rodzice i dzieci będą mieć pewność, że czas spędzony w świetlicy nie jest zmarnowany.

Rozszerzymy program zajęć dodatkowych, dostosowanych do potrzeb ucznia – w tym zajęć wyrównawczych (bezpłatne korepetycje). Czas spędzony w szkole po południu ma być dla dzieci atrakcyjny i efektywny. Natomiast rodzicom będzie łatwiej pogodzić pracę zawodową z wychowaniem dzieci.

Wprowadzimy program profilaktyki stomatologicznej, przypisując każdą szkołę do konkretnego gabinetu stomatologicznego, w ramach finansowania publicznego.

Wprowadzimy zasadę, że uczniowie będą czuć się współgospodarzami szkoły, np. poprzez współdecydowanie o podziale środków zgromadzonych w ramach funduszy komitetów rodzicielskich w szkołach ponadpodstawowych. W ten sposób będziemy kształtować postawę współodpowiedzialności za zarządzanie dobrem wspólnym.

Do programu nauczania w szkołach gimnazjalnych wprowadzimy zajęcia uczące współpracy, pracy zespołowej oraz podstawową edukację w zakresie udzielania pierwszej pomocy.

Wdrożymy system stypendialny dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych – dla dzieci z niepełnosprawnościami oraz, równolegle, dla dzieci szczególnie uzdolnionych. Ta zmiana zostanie wprowadzona we współpracy i z uwzględnieniem doświadczeń i dorobku programów stypendialnych realizowanych przez sektor pozarządowy.

Wprowadzimy nadzór społeczny nad szkołami, tworząc instytucję rad szkoły. W ich skład wchodziłyby przedstawiciele rodziców, uczniów i nauczycieli oraz osoby wybierane przez lokalne środowisko.

PROMOCJA NAJLEPSZYCH NAUCZYCIELI

Wprowadzimy uproszczony system wynagradzania nauczycieli oparty na efektach pracy. Chcemy zmienić warunki prawne i organizacyjne tak, by umożliwić nauczycielom awans i podnieść prestiż tego zawodu. Ten ostatni jest kluczowy: to przecież pod opiekę nauczycieli oddajemy nasz największy skarb – nasze dzieci.

Podstawą dalszych zmian w edukacji będzie nowa ustawa oświatowa – Konstytucja Oświatowa, którą przygotujemy we współpracy ze wszystkimi zainteresowanym środowiskami, w tym zwłaszcza związkami zawodowymi nauczycieli, samorządami, przedstawicielami rodziców i środowiskami gospodarczymi.

LIKWIDACJA TESTÓW SZĘŚCIOKLASISTÓW

Zniesiemy powszechne, obowiązkowe egzaminy zewnętrzne na zakończenie szóstej klasy. Sprawdzanie mocnych i słabych stron uczniów będzie się odbywało w inny sposób: losowo wybrane 10 proc. szkół będzie organizować sprawdziany.

Dziś testy szóstoklasistów mają zbyt dużą rangę, powodując stres rodziców, nauczycieli i uczniów i stają się podstawą do niesprawiedliwego „rankingowania” szkół. Chcemy z tym skończyć.

KSZTAŁCENIE ZAWODOWE

Program kształcenia zawodowego i organizacja nauki (np. liczba zajęć praktycznych, wyposażenie laboratoriów) będą regularnie konsultowane z przedstawicielami pracodawców. Stworzymy mechanizmy diagnozowania potrzeb lokalnych rynków pracy.

Rynek pracy i otoczenie biznesowe zmieniają się dynamicznie, szkoły zawodowe i techniczne muszą się dostosowywać do nich. Współpraca firm i szkół powinna stać się normą, nie wyjątkiem.

Zwiększymy liczbę staży i praktyk uczniów w przedsiębiorstwach, m.in. poprzez pilotażową refundację kosztów dla pracodawców, stypendia stażowe dla uczniów itp.

Włączymy pracodawców w proces kształcenia zawodowego na wszystkich etapach jego programowania i realizacji (np. poprzez udział w opracowaniu podstaw programowych i programów nauczania czy poprzez udział w opracowywaniu zadań egzaminacyjnych i w egzaminowaniu).

Zwiększymy inwestycje w zakup nowego sprzętu i pomocy dydaktycznych, wykorzystując do tego celu środki europejskie z Programu Operacyjnego „Wiedza – Edukacja – Rozwój” oraz regionalnych programów operacyjnych.

Na poziomie województw stworzymy mapy zapotrzebowania na kształcenie zawodowe.

MODERNIZACJA UCZELNI WYŻSZYCH

Wprowadzimy nowy system ocen jakości kształcenia na uczelniach wyższych, który powiążemy z czteroletnim okresem finansowania szkolnictwa wyższego. Chcemy zagwarantować uczelniom stabilność finansowania i możliwość planowania w dłuższym okresie. Równocześnie chcemy uwzględnić pozycję polskich uczelni w rankingach: premiuwane będą te uczelnie, które będą w stanie wykazać awans w światowych rankingach.

Naszym celem jest, by do 2020 roku co najmniej dwie polskie uczelnie znalazły się w pierwszej dwusetce najlepszych uczelni świata.

Wprowadzimy zasadnicze zmiany dotyczące studiów doktoranckich. Studia doktoranckie powinny być bardziej interdyscyplinarne i powinny prowadzić do większej wymiany międzynarodowej. Należy je objąć systemem zewnętrznej ewaluacji.

Zmiany w otaczającym nas świecie i w nauce wymagają też odejścia od sztywnych podziałów na obszary i działy naukowe. Chcemy promować in-

terdyscyplinarność jako nową zasadę dla całego systemu nauki.

KSZTAŁCENIE NA RYNKU PRACY

Chcemy wzmocnić współpracę między pracodawcami a uczelniami. Wprowadzimy możliwość uruchamiania kierunków studiów na zamówienie na wniosek organizacji pracodawców lub samych pracodawców. Do finansowania takich kierunków wykorzystamy fundusze europejskie. Dzięki takiemu rozwiązaniu zwiększy się liczba miejsc na praktyki i staże. Lepsza współpraca uczelni i pracodawców wpłynie też na innowacyjność gospodarki.

ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI AKADEMICKIEJ

Chcemy wesprzeć rozwój firm zakładanych przez naukowców, zwłaszcza tzw. start-upów technologicznych. Stworzymy odrębne narzędzia finansowania przedsiębiorczości akademickiej. Wprowadzimy też instytucję „brokera innowacyjności” – będą to osoby odpowiedzialne za znajdowanie w środowisku akademickim projektów, które mają potencjał komercyjny.

WIĘCEJ PIENIĘDZY NA BADANIA

Korzystając z funduszu udziałowego Banku Gospodarstwa Krajowego, środków Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych, zwiększymy finansowanie nauki, w tym zwłaszcza budżety Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, w których to sami naukowcy decydują o rozdziale pieniędzy na badania.

Dodatkową pulę pieniędzy zarezerwujemy na finansowanie badań podstawowych, będziemy też dbać o zagwarantowanie wsparcia dla małych projektów badawczych.

ŁATWIEJSZY DOSTĘP DO POTENCJAŁU POLSKIEJ NAUKI

W ostatnich latach wydaliśmy ponad 20 mld złotych na rozbudowę infrastruktury naukowej w Polsce, w tym zwłaszcza na budowę nowych laboratoriów uczelnianych. Jednak przedsiębiorcy często nic nie wiedzą o ich potencjale i możliwościach wykorzystania.

Dlatego stworzymy ogólnopolską bazę wiedzy o laboratoriach i możliwościach ich komercyjnego zastosowania, równoległe przygotowując narzędzia prawne, które ułatwią ich wykorzystanie.

KULTURA STAŁE OBECNA W ŻYCIU PUBLICZNYM

Uczestnictwo w kulturze to podstawa budowania kapitału społecznego państwa i nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego. Chcemy promować model, w którym kultura jest codziennie obecna w życiu publicznym. Chcemy wykorzystać to, że przez ostatnie osiem lat dzięki funduszom europejskim zmodernizowaliśmy infrastrukturę kultury – powstały nowe gmachy muzeów, nowe filharmonie, szkoły muzyczne itp. Etap „Polski w budowie” mamy już za sobą, teraz czas na „kulturę dostępną na co dzień”.

MUZEA HISTORII POLSKI

Do 2018 roku powstanie Muzeum Historii Polski w Cytadeli Warszawskiej. Równoległe do tej instytucji będziemy tworzyć sieć łączącą lokalne muzea poświęcone dziejom naszego kraju. Uruchomimy też program „Kanon Miejsc i Muzeów Historycznych”. Pozwoli on na wsparcie najważniejszych dla polskiej historii instytucji oraz spięcie ich w sieć ułatwiającą tworzenie programów edukacyjnych i szlaków turystycznych.

NOWE ZASADY FINANSOWANIA KULTURY

Stworzymy nową ustawę o finansowaniu kultury, która będzie „kodeksem sponsoringu kultury”. Zaproponujemy gminom, by w swoich budżetach

obywatelskich zagwarantowały specjalną pulę na wydatki związane z kulturą – zachęcimy je do tego odpowiednim wsparciem finansowym z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

WSPIERANIE CZYTELNICTWA

Wprowadzimy Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, współzarządzany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Priorytetem w ramach programu będzie modernizacja bibliotek i zaopatrzenie ich w nowości wydawnicze. Będziemy popularyzować czytelnictwo także za pomocą programów skierowanych do organizacji pozarządowych i samorządów.

Nowym zadaniem będzie wsparcie z budżetu państwa dla publikacji książek w serii „Klasyki Literatury Polskiej”, co zapewni czytelnikom stałą możliwość kupienia najważniejszych dzieł polskiej literatury.

ŁAD PRZESTRZENNY I KRAJOBRAZ ARCHITEKTONICZNY POLSKI

Utworzymy międzyresortowy (Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego) Instytut Architektury i Urbanistyki. Jego zadaniem będzie wypracowanie rozwiązań legislacyjnych, które pogodzą potrzeby budownictwa z wymaganiami estetycznymi. Nowe zasady uwzględnią też potrzeby osób niepełnosprawnych.

Instytut będzie świadczył doradztwo dla samorządów i upowszechniał wiedzę o kształtowaniu przestrzeni, promując dobre praktyki i wzorce, dzięki współpracy z najlepszymi architektami, urbanistami i designerami.

Już wprowadzona w życie ustawa o ochronie krajobrazu to dopiero pierwszy krok. Razem z samorządami wojewódzkimi wprowadzimy regionalne zasady ochrony krajobrazu.

ZNOSZENIE BARIER W DOSTĘPIE DO KULTURY

Na podstawie zebranych doświadczeń i oceny skuteczności podjętych działań rozbudujemy Narodowy Program „Kultura Dostępna”, który będzie systemowo wspierał znoszenie barier w dostępie do kultury. Sukces już działającego programu „Muzeum za złotówkę” pokazuje, że ten cel jest realizowany poprzez poszerzanie oferty darmowych i tanich wydarzeń kulturalnych. W ramach programu obowiązkowe będzie tworzenie ofert specjalnych dla dzieci, młodzieży, seniorów i osób niepełnosprawnych, kontynuowane będą programy dotacyjne wspierające takie działania.

Będziemy także rozwijać program cyfryzacji narodowych dóbr kultury oraz zasobów bibliotecznych i archiwalnych, który nie tylko ułatwia dostęp do nich, ale także pobudza rozwój i innowacje.

KULTURA WIZYTÓWKĄ POLSKI

Obecność polskiej kultury za granicą będzie naszym priorytetem. Wzmocnimy więzi pomiędzy Instytutem Adama Mickiewicza, a siecią Instytutów Polskich. Wesprzemy finansowo najważniejsze polonijne instytucje kultury.

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Zadbamy o to, by środki unijne trafiły do najbardziej potrzebujących i najważniejszych zabytków w Polsce.

MEDIA PUBLICZNE

Zaproponujemy nową ustawę medialną, wprowadzającą niższą niż dotychczas, ale powszechną opłatę abonamentową. Nie tylko zagwarantuje ona finansowanie mediom publicznym i zapewni

wypełnianie przez nie misji, ale także zasili nowy fundusz wsparcia. Będzie on finansował wybrane w trybie konkursów programy o wysokich wartościach kulturowych i poznawczych. Konkursy będą otwarte dla wszystkich zainteresowanych mediów.

DOSTĘPNA

I NOWOCZESNA

OCHRONA

ZDROWIA

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Dostępna i nowoczesna ochrona zdrowia

Nasze zobowiązania:

- Poprawimy dostępność leczenia i opieki dla dorosłych i dzieci. Chcemy służyć potrzebującym poprzez likwidację barier medycznych, organizacyjnych i środowiskowych.
- Zwiększymy dostępność nowoczesnego leczenia bez względu na miejsce zamieszkania dla dorosłych i dzieci poprzez uruchomienie nowatorskich możliwości telekonsultacji.
- Wzmocnimy ochronę praw pacjentów i ułatwimy im dostęp do informacji o leczeniu i korzyściach wynikających z ustawy o prawach pacjenta.
- Położymy większy nacisk na profilaktykę zdrowotną. Łatwiej, taniej, szybciej i skuteczniej jest zapobiegać, niż leczyć.

Efektywna ochrona zdrowia obywateli jest jednym z najważniejszych zadań państwa i jest świadectwem jego nowoczesności. Przez ostatnie lata przeprowadziliśmy wiele zmian, które miały na celu poprawę jakości i dostępności usług zdrowotnych, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, kobiet w ciąży i seniorów.

W 2014 roku wydatki Narodowego Funduszu Zdrowia na świadczenia zdrowotne były aż o 26 mld złotych większe niż w 2007 roku. W przypadku chorób onkologicznych poziom wydatków wzrósł trzykrotnie – z 2 mld złotych w 2007 roku do niemal 6 mld złotych obecnie.

W tym samym czasie wydatki na opiekę nad dziećmi wzrosły o 2 mld złotych. Dzięki dobremu wykorzystaniu krajowych i europejskich funduszy przez ostatnie osiem lat zmodernizowaliśmy setki szpitali, klinik i ośrodków ochrony zdrowia.

Dalszy wzrost gospodarczy – zwłaszcza przewidywany wzrost zatrudnienia i płac – gwarantuje dynamiczny przyrost środków Narodowego Funduszu Zdrowia. W samym tylko 2015 roku NFZ otrzymał dodatkowe 2,5 mld złotych, z czego

1 mld 100 mln złotych przeznaczono na rozwój medycyny rodzinnej (POZ), a pozostałą kwotę nadwyżki – na finansowanie zabiegów ratujących życie, ortopedii, okulistyki i innych dziedzin, gdzie kolejki oczekujących są wciąż za długie.

Mamy plany działań, które zagwarantują nam wszystkim dostęp do efektywnej i nowoczesnej opieki zdrowotnej.

WZROST WYDATKÓW NA ZDROWIE

Zmiany w demografii i technologiach medycznych w ochronie zdrowia oraz rosnąca świadomość troski o własne zdrowie wymagają dodatkowego źródła finansowania.

Zagwarantujemy wzrost przychodów płatnika publicznego z tytułu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, co będzie skutkować wzrostem wpływu składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Stworzymy możliwość dodatkowych ubezpieczeń w formie dobrowolnej, co nie ograniczy dostępu do świadczeń dla osób pozostających wyłącznie w systemie publicznym.

Wykorzystamy doświadczenia krajów Unii Europejskiej w tworzeniu nowych form ubezpieczenia przez pracodawców. Wprowadzimy też ubezpieczenia pielęgnacyjne, których celem będzie wsparcie opieki nad seniorami w warunkach domowych, ośrodków dziennych i stacjonarnych.

Proponujemy elastyczne warianty wyboru dodatkowych ubezpieczeń w formie abonamentów i ubezpieczeń wzajemnych. Z założenia wysokość składki będzie powiązana z czynnikami ryzyka, realizując w ten sposób założenia poprawy zdrowia populacji. Jednocześnie zagwarantowana będzie pozycja pacjenta pozostającego wyłącznie w sektorze publicznym – zgodnie z konstytucyjną zasadą równego dostępu do świadczeń finansowanych ze środków publicznych.

Opracowane przez Ministerstwo Zdrowia mapy świadczeń w roku 2015 i 2016 staną się podstawą rozwoju zarówno infrastruktury w ochronie zdrowia, jak i zasobów ludzkich, aby zapewnić prawidłowy dostęp do świadczeń, a jednocześnie kontynuować zmniejszanie nierówności. Celem jest zdecydowane i systematyczne poprawianie efektywności, dostępności i jakości świadczeń.

SKUTECZNA PROFILAKTYKA

Zapobieganie chorobom zawsze daje lepsze efekty niż ich późniejsze leczenie. Skuteczne programy profilaktyczne, obejmujące wszystkie grupy wiekowe, stają się jednym z filarów działań państwa w obszarze zdrowia. Będziemy popularyzować aktywność fizyczną i zdrowy tryb życia, m.in. przez wprowadzenie edukacji zdrowotnej już na poziomie przedszkola i szkoły podstawowej. Upowszechnimy opiekę stomatologiczną w przedszkolu i szkole. Poszerzamy listę szczepień u dzieci finansowanych z pieniędzy publicznych.

SPRAWNY SYSTEM OPIEKI NAD PACJENTEM

Każdy obywatel naszego kraju, bez względu na miejsce zamieszkania, powinien mieć dostęp do bezpiecznego i skutecznego leczenia. Wszystkie

grupy społeczne powinny mieć dobry dostęp do lekarzy rodzinnych i specjalistów. W tym celu konieczna jest integracja systemu ochrony zdrowia i polityki społecznej z samorządami oraz współdziałanie sektora usług zdrowotnych z sektorem usług opiekuńczych.

Rozwój systemów informatyzacji i cyfryzacji – wraz z nowymi, rosnącymi możliwościami, jakie niosą ze sobą telekonsultacje – ułatwią chorym dostęp do specjalistycznych konsultacji i leczenia.

Sprawny system to także lepsza jakość świadczeń wykonywanych w przychodniach i szpitalach. Ocena jakości świadczeń będzie oparta na dwóch filarach: ocenie przez profesjonalistów i ocenie jakości świadczeń przez pacjentów. Wzmacnianie empatii jest podstawą bezpieczeństwa i zaufania w relacjach między pacjentem a zespołem leczącym.

GODNOŚĆ CHOROGE I JEGO POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA

Chcemy wzmocnić gwarancję respektowania praw pacjentów i zapewnić im oraz ich bliskim większy dostęp do informacji o leczeniu, przy pełnym poszanowaniu intymności i zasad tajemnicy lekarskiej. Obowiązek regularnego stosowania zabiegowej okołoperacyjnej karty kontrolnej, systematyczna i obowiązująca wszystkich ocena poziomu zadowolenia dokonywana przez samych chorych dadzą gwarancję poprawy jakości leczenia.

Doprowadzimy do uzupełnienia programów kształcenia przed- i podyplomowego lekarzy i personelu medycznego, tak by podkreślić wagę poprawnych relacji pacjenta z zespołem leczącym oraz przyjaznej komunikacji z pacjentem.

Zwiększymy także dostępność opieki psychologicznej – ważnej w przypadku poważnych chorób.

DOSTĘP DO SPECJALISTYCZNEGO LECZENIA

Podniesienie rangi szpitali akademickich i instytutów oraz nowe formy zarządzania i własności szpitali wojewódzkich, miejskich i powiatowych otwierają pole do lepszego wykorzystania ich możliwości.

Wykorzystamy dostępne środki krajowe i europejskie na dalsze rozwijanie systemu ratownictwa medycznego, który już obecnie znajduje się na europejskim poziomie. Dokończymy proces informatyzacji ochrony zdrowia, wprowadzamy m.in. e-skierowanie oraz e-receptę. W większym stopniu zaczniemy wykorzystywać najnowsze technologie telekonsultacyjne, umożliwiające poradę u specjalisty na odległość.

DOBRE WYKSZTAŁCENIE I PRZYJAZNA KADRA MEDYCZNA

Polski system ochrony zdrowia potrzebuje większej liczby lekarzy, pielęgniarek i pracowników medycznych. Dlatego będziemy inwestować w edukację personelu medycznego.

Wykorzystując m.in. fundusze europejskie, dokończymy modernizację ośrodków akademickich, by mogły zapewnić więcej przyjęć na studia medyczne. Jednocześnie uruchomimy system monitorowania jakości kształcenia kadr medycznych i wprowadzimy standaryzację egzaminów na uczelniach medycznych. Chcemy, żeby wybór miejsca kształcenia przyszłych lekarzy i pielęgniarek był powiązany z ich przyszłym miejscem pracy. Dlatego w tym roku uruchomiliśmy trzy nowe wydziały lekarskie na uniwersytetach w Kielcach, Rzeszowie oraz Zielonej Górze, odpowiadając na potrzeby i ambicje tych regionów.

Zaproponujemy kilkuletnie stypendia dla lekarzy i pielęgniarek w trakcie szkolenia, warunkowane ich pozostaniem w kraju przez 5 lat po studiach.

We współpracy ze środowiskami lekarzy, pielęgniarek i ratowników medycznych, wzorem roz-

winiętych krajów Europy, wprowadzimy zawód asystenta lekarza.

Odpowiadając na potrzeby w poszczególnych województwach, będziemy dalej zwiększać liczbę rezydentur dla lekarzy – już obecnie wydajemy na ten cel ponad 700 mln złotych rocznie. W 2016 roku wydamy na ten cel ponad 1 mld złotych. Wprowadzimy też system rezydentur (pierwszych etatów) dla pielęgniarek.

W ramach możliwości finansów publicznych podwyższymy wynagrodzenie dla pracowników ochrony zdrowia, tak by przeciwdziałać migracji wyspecjalizowanych kadr – lekarzy, pielęgniarek i personelu medycznego. Doceniamy rosnące znaczenie zawodu pielęgniarki i położnej w systemie ochrony zdrowia, dlatego będziemy kontynuowali rozpoczętą we wrześniu 2015 roku podwyżkę płac dla tej grupy pracowników. W kolejnych latach rozszerzymy ją stopniowo o podwyżki dla pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej, pracowników powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych, ratowników medycznych, diagnostów laboratoryjnych i pozostałych pracowników medycznych.

KOMPLEKSOWA OPIEKA NAD OSOBAMI STARSZYMI

Starzejące się społeczeństwo wymaga coraz większej i skoordynowanej pomocy medycznej państwa – zwłaszcza w obszarze zdrowia i pomocy społecznej.

Zwiększymy liczbę specjalistów w dziedzinie geriatry, będziemy kontynuować inwestycje w dostosowanie infrastruktury i sprzętu medycznego do potrzeb osób starszych.

Rozwiemy system opieki środowiskowej i wsparcia sąsiedzkiego. Odpowiadając na rosnące zapotrzebowanie seniorów i ich bliskich, w sierpniu 2015 roku uruchomiliśmy pilotażowy program dziennych domów opieki medycznej, za kwotę 40 mln złotych, który będzie stanowił pod-

stawę do rozwoju tej inicjatywy.

Jeszcze w 2015 roku wdrożymy telekonsultacje geriatryczne, co znacznie usprawni opiekę oraz wsparcie diagnostyczne i terapeutyczne naszych seniorów.

Do świadczeń zdrowotnych wprowadzony zostanie „bilans seniora”, czyli pakiet nowych badań profilaktycznych, dostępnych i finansowanych przez NFZ. Takie badania pomogą identyfikować wczesne objawy choroby, a w konsekwencji – podjąć działanie właściwe do wieku i rodzaju schorzenia. Rozwijając będziemy nowe formy opieki, tj. placówki opiekuńczo-pielęgniacyjne, dzienne domy opieki medycznej oraz mobilną opiekę zdrowotną.

Powołanie w 2015 roku Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. Eleonory Reicher w Warszawie jest dowodem szacunku dla środowiska geriatrów.

ZAPEWNIENIE ZDROWEGO ROZWOJU DZIECI I MŁODZIEŻY

Będziemy konsekwentnie zwiększać wydatki na profilaktykę i opiekę medyczną dla najmłodszych. Pierwsze kroki już zrobiliśmy: wycofaliśmy niezdrową żywność ze sklepików szkolnych, porządkujemy politykę szczepień dla dzieci. W kolejnym kroku wzmocnimy opiekę pediatryczną w przedszkolu i szkole.

ROZWÓJ INNOWACYJNEJ TECHNOLOGII W MEDYCYNIE I FARMACJI

Medycyna i farmacja oferują coraz większe możliwości pomocy chorym. Wprowadzenie nowych technologii wymaga odwagi i rozważań oraz odpowiedzialności medyczno-ekonomicznej, czemu służą rozwiązania pilotażowe, dzięki którym bezpieczeństwo i skuteczność będą monitorowane i dokumentowane z korzyścią dla pacjentów. W szczególności nowe rozwiązania powinny być adresowane do pacjentów z grup wysokiego ryzyka z powodu wieku i chorób współistniejących, aby uzyskać szybszą i bardziej adekwatną diagnostykę, lepsze wyniki leczenia i rehabilitacji, a także spadek powikłań.

Zobowiązujemy się w przyszłej kadencji do wprowadzenia systemu obiektywnego wsparcia w obszarze nowych, niestandardowych terapii – zgodnie z rozwiązaniami sprawdzonymi w praktyce w najbardziej rozwiniętych krajach Unii Europejskiej.

Już istniejący program STRATEGMED, z budżetem ponad 700 mln złotych na badania innowacyjno-wdrożeniowe w medycynie i farmacji, będzie podstawą do prowadzenia nowatorskich i wdrożeniowych projektów dla polskiej medycyny, farmacji i biotechnologii.

NOWOCZESNE,

OTWARTE

I INTELIGENTNE

MIASTA

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Nowoczesne, otwarte i inteligentne miasta

Nasze zobowiązania:

- Zwiększymy udział obywateli w życiu ich miast, wspierając budżety obywatelskie i wzmacniając konsultacje społeczne.
- Odnowimy polskie miasta, przełączymy rekordowe środki na remonty i modernizację zaniedbanych dzielnic, rozbudowę transportu zbiorowego i więcej zieleni.
- Przygotujemy rozwiązania promujące rozwój dobrze zarządzanych, przyjaznych mieszkańcom, interaktywnych metropolii i miast.

Przez osiem ostatnich lat polskie miasta zmieniły się nie do poznania. Powstały nowe ulice, drogi i obwodnice, „Orliki”, nowe place zabaw. Komunikacja miejska działa lepiej, wyremontowaliśmy szkoły, centra miast wyładniały. Teraz nadszedł czas na kolejne zmiany, czas oddać więcej władzy w samorządach bezpośrednio w ręce obywateli.

Mieszkańcy muszą mieć możliwość współdecydowania o tym, jak będzie zmieniać się przestrzeń wokół nich, podejmować decyzje częściej niż raz na cztery lata. Urzędy muszą zmieniać się szybciej niż do tej pory i sprawniej dostosowywać do nowych form elektronicznej komunikacji.

Jesteśmy przekonani, że miasta to nie tylko lokomotywy rozwoju całego kraju, miejsca, gdzie koncentruje się gospodarcza aktywność, kreatywność i energia obywateli. Miasta to także wspólnoty, w których powstanie nowy model relacji międzyludzkich, nowy model demokracji, który potem będziemy stopniowo przenosić na cały kraj.

Mamy konkretne pomysły, jak te cele osiągnąć.

MIASTA DLA MIESZKAŃCÓW

Będziemy upowszechniać mechanizmy zwiększające udział mieszkańców w zarządzaniu miastami,

mi, sprzyjające ich większemu zaangażowaniu, polepszeniu współpracy między obywatelami a administracją.

Przygotujemy mechanizm ułatwiający wprowadzanie budżetów obywatelskich w każdym mieście. Zmienimy prawo tak, by wprowadzenie budżetu obywatelskiego – gdy zażąda tego grupa obywateli – stało się obowiązkowe. Poprawimy jakość i zwiększymy ilość prowadzonych konsultacji społecznych.

Wprowadzimy jednomandatowe okręgi wyborcze do rad gmin we wszystkich miastach, także tych na prawach powiatu. Zwiększymy szanse lokalnych liderów w wyborach lokalnych i skrócimy dystans pomiędzy mieszkańcami a radnymi. Ułatwimy organizację referendów lokalnych, zwłaszcza referendów tematycznych, przygotujemy też narzędzia do przeprowadzania głosowań przez Internet. Stworzony przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji system do przeprowadzania e-referendów będzie bezpieczny, ogólnodostępny i bezpłatny dla wszystkich samorządów w Polsce.

Zagwarantujemy prawo wnoszenia obywatelskich projektów uchwał we wszystkich samorządach i znacznie zmniejszymy próg wymaganej liczby podpisów do maksymalnie 250 osób na każde 100 tys. mieszkańców.

Chcemy zachęcić do udziału w życiu swoich miast młodych mieszkańców, dlatego też rozpoczniemy dyskusję o obniżeniu cenzusu czynnego wieku wyborczego w wyborach samorządowych do 16 lat. Poddamy też pod dyskusję pomysł, by w wyborach samorządowych rodzice dzieci do 16. roku życia mogli głosować w ich imieniu.

ODNOWA MIAST

W ramach nowych funduszy europejskich na lata 2014–2020 zarezerwowaliśmy aż 25 mld złotych na rewitalizację miast.

To będzie największy remont w historii Polski.

Przywrócimy do życia całe dzielnice, które znów staną się miejscami rozrywki, pracy i wypoczynku. Uspokojony ruch samochodowy, więcej zieleni i przestrzeni dla pieszych i rowerzystów – to nasze priorytety.

Przygotujemy Księgę Dobrych Praktyk dla samorządów. Będziemy zachęcać władze miast do promowania w ramach rewitalizacji rozwiązań społecznych i proobywatelskich, tak aby wszystkie prowadzone projekty zostały zaakceptowane przez mieszkańców. Należy włączyć ich w proces zmian już na etapie projektowania, tak aby mogli podpowiadać najlepsze rozwiązania. Rewitalizacja powinna zmieniać miejską przestrzeń zgodnie z potrzebami i marzeniami mieszkańców.

Do Narodowego Programu Budowy Dróg Lokalnych wprowadzimy możliwość finansowania dróg i pasów rowerowych. Miasta będą mogły liczyć na pokrycie części wydatków na poprawę infrastruktury dla rowerzystów. W wyniku realizacji programu w ciągu pięciu lat powstanie kilka tysięcy kilometrów dróg rowerowych.

Uruchomimy Fundusz Municypalny, który będzie finansował budowę gminnych nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem nieruchomości mieszkalnych. Wkład własny gmin do tego

funduszu mógłby być ograniczony do wartości wnoszonej działki pod zabudowę. Budżet tego funduszu wyniesie kilkaset milionów złotych.

MIASTA SPRAWNE I PRZYJAZNE MIESZKAŃCOM

Chcemy miast, które działają w myśl idei „Smart Cities” („Inteligentnych Miast”). Nowe technologie umożliwiają lepsze zarządzanie i rozwiązywanie problemów we wszystkich dziedzinach, przede wszystkim w relacjach urzędów z obywatelami.

Upowszechnimy dostęp do wiedzy zgromadzonej w elektronicznych archiwach miejskich urzędów, tak by ułatwić mieszkańcom tworzenie własnych projektów rozwiązań. Wprowadzimy przepisy, które ułatwią tworzenie miejskich Centrów Usług Wspólnych. Z usług tych centrów mogłyby korzystać także działające na danym terenie organizacje pozarządowe. W ten sposób umożliwimy integrację działań różnych jednostek samorządu i zmniejszenie kosztów ich funkcjonowania.

Będziemy wspierać tworzenie obszarów metropolitalnych.

Wprowadzimy ustawę metropolitalną, która znacząco ułatwi współpracę różnych gmin w ramach jednej metropolii, zwłaszcza w zakresie transportu publicznego i ochrony środowiska.

W ciągu pięciu lat gminy, które rozpoczną współpracę w ramach związku metropolitalnego, będą mogły liczyć na dodatkowe wsparcie.

Zwiększymy rolę miast i samorządów poprzez zmiany w prawie samorządowym i powrót do pierwotnej idei samorządowej z 1990 roku, w myśl zasady, iż samorząd jest gospodarzem terenu i może realizować wszystkie zadania, które nie są prawnie zabronione. Zwiększy to odpowiedzialność samorządu wobec mieszkańców i uproszczy procedury administracyjne.

MIASTA W BUDOWIE

Ograniczone środki inwestycyjne przy równoczesnej presji inwestycyjnej wymagają optymalizacji procesu podejmowania decyzji o zaangażowaniu miasta w kolejne projekty. Wprowadzimy zasadę, iż celowość inwestycji: społeczna, prorozwojowa i infrastrukturalna ma pierwszeństwo przed innymi globalnymi wskaźnikami wydatkowania środków.

W przypadku projektów inwestycyjnych, których wartość przekracza 10 proc. środków inwestycyjnych gminy, wprowadzimy obowiązek referendum lub wiążących konsultacji społecznych.

Każda inwestycja przekraczająca 1 proc. budżetu inwestycyjnego gminy przed podjęciem ostatecznej decyzji o realizacji powinna posiadać – wzorem działań UE – pełną analizę wykonalności, kosztów realizacji i kosztów przyszłego funkcjonowania.

Ułatwimy stosowanie partnerstwa publiczno-prywatnego poprzez zniesienie części barier, np. przenosząc ocenę prawno-formalną z etapu przedinwestycyjnego na etap poinwestycyjny. Samorządy uzyskają wsparcie ze strony Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w przygotowa-

niu i realizacji inwestycji w formule PPP. Należy uruchomić programy pilotażowe, dostarczyć niezbędną pomoc ekspercką oraz przygotować listę dobrych praktyk PPP.

Miasta wspólnie realizujące inwestycje podnoszące ich konkurencyjność otrzymają wsparcie instytucji centralnych, obejmujące m.in. ułatwienia organizacyjno-prawne i badawczo-rozwojowe. Podobne wsparcie będzie zagwarantowane w przypadku tych inwestycji, w których inwestycyjnym partnerem miasta jest lokalny ośrodek myśli naukowo-technologicznej, np. instytut badawczy, politechnika, szkoła wyższa.

KOLEJNY ETAP DECENTRALIZACJI

Jesteśmy przekonani, że struktura administracyjna państwa polskiego dojrzała do kolejnego etapu decentralizacji – przenoszenia instytucji centralnych poza Warszawę.

W kolejnych latach rozpoczniemy proces lokalizacji wybranych urzędów i agencji rządowych w innych polskich miastach.

Będziemy jednocześnie kontynuować budowę e-administracji, tak by obywatele mogli załatwiać swoje sprawy urzędowe nie wychodząc z domu.

ROZWÓJ WSI

I MAŁYCH MIAST

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Rozwój wsi i małych miast

Nasze zobowiązania:

- Wszyscy obywatele, niezależnie od tego, czy są mieszkańcami wielkiego miasta, czy najbardziej oddalonej, niewielkiej wioski, mają prawo do godnego życia w wysokiej jakości otoczeniu, z dostępem do potrzebnych usług i do posiadania satysfakcjonującej pracy.
- Będziemy konsekwentnie zabiegać o podniesienie jakości życia mieszkańców małych miast i wsi; o zachowanie i tworzenie nowych miejsc pracy oraz zwiększenie dochodów mieszkańców wsi, w tym rolników; wzmocnienie więzi w lokalnych społecznościach w powiązaniu z dbałością o tradycję, kulturę i krajobraz.
- Odpowiadając na zagrożenia związane ze zmianami klimatu, rozpoczniemy ogólnokrajowy program rozwoju mikroretencji, realizowany równoległe ze strategicznymi inwestycjami w zbiorniki przeciwpowodziowe i regulację rzek.

W trakcie ostatnich ośmiu lat wspólnym wysiłkiem osiągnęliśmy wielką zmianę w Polsce małych miast i wsi. Dzięki aktywności mieszkańców, lokalnych organizacji obywatelskich, w szczególności ochotniczych straży pożarnych, kół gospodyń wiejskich i lokalnych grup działania, samorządów gmin, powiatów i województw, wspieranych przez rząd RP – osiągnęliśmy wspólnie sukces przejawiający się w pozytywnych zmianach w każdym aspekcie ważnym dla jakości życia.

Zaczęliśmy realizować wielki, strategiczny projekt zasypania przepaści cywilizacyjnej między wsią i miastem. Robiliśmy to bez wywoływania konfliktów między mieszkańcami.

Od wstąpienia Polski do Unii Europejskiej do 2014 roku na wieś trafiło 29 mld euro, co przełożyło się na wzrost średnich zarobków z rolnictwa o blisko 83 proc. w ciągu 10 lat.

W tym samym 2014 roku wpływy z eksportu produktów rolno-spożywczych wyniosły 21,3 mld euro, a wydatki na import 14,8 mld euro. Oznacza to, że nadwyżka eksportu nad importem wyniosła

aż 6,5 mld euro, choć jeszcze w 2003 roku bilans eksportu w stosunku do importu był ujemny.

W czasie ośmiu lat rządów na polskich wsiach wybudowaliśmy 17 tys. kilometrów sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz 513 oczyszczalni ścieków. Dzięki dobremu wykorzystaniu wsparcia unijnego 46 tys. gospodarstw rolnych zostało zmodernizowanych, rolnicy zakupili około 300 tys. maszyn i urządzeń rolniczych, a także wybudowali lub wyremontowali ponad 3,2 mln m² budynków gospodarskich.

W latach 2007–2014 wybudowaliśmy, zmodernizowaliśmy i wyposażyliśmy 3,8 tys. wiejskich świetlic, domów kultury i budynków rekreacyjnych. W tym czasie powstało także przeszło 2,3 tys. obiektów sportowych, placów zabaw i miejsc rekreacji. Tylko od 2012 roku ponad 3,5 tys. wiejskich bibliotek zostało podłączonych do Internetu.

Nowoczesne podejście do wspierania dalszych pozytywnych przemian na polskiej wsi wymaga uwzględnienia zmiany w życiu mieszkańców wsi. Coraz mniej z nich pracuje w rolnictwie, decydują się bowiem na przejście do innych zawodów wykonywanych w najbliższych małych miastach lub nawet bardziej odległych dużych miastach. Jednocześnie zdecydowana większość mieszkań-

ców wsi deklaruje zadowolenie z faktu, że mieszka na wsi i nie wyraża chęci przeniesienia się do miasta.

Dlatego dalsze działania rozwojowe powinny obejmować łącznie małe miasta i obszary wiejskie. Mieszkańcy wsi i miast – podobnie jak usługi miast i potencjał wsi – są potrzebni sobie nawzajem, a mądre budowanie tej więzi przyczyni się do wzmocnienia naszego państwa i narodu.

W obszarach wiejskich tkwi ogromny potencjał rozwojowy, który odpowiednio wspierany może przyczynić się do znacznego przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski.

Obszary te charakteryzują silne więzi w obrębie społeczności lokalnych, niskie koszty lokalizacji działalności gospodarczej, duże i nie w pełni wykorzystane zasoby pracy, wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe. Bogactwem obszarów wiejskich są także ukształtowane przez stulecia kultura, tradycja, architektura i udział w życiu społeczności lokalnej. Rolnictwo jest nieodłączną częścią obszarów wiejskich i podstawą krajobrazu wiejskiego, ale w zakresie źródeł dochodów jego rola zmniejsza się. Obecnie większość mieszkańców obszarów wiejskich (ponad 60 proc.) czerpie większość dochodów z działalności pozarolniczej. Dla najsłabszych gospodarstw i pracujących tam osób trzeba znaleźć alternatywę i zadbać o ich zawodową reorientację lub ułatwić godzenie dwóch zawodów.

Nasze cele zrealizujemy za pomocą następujących działań:

POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MAŁYCH MIEJSCOWOŚCIACH

Dostosujemy infrastrukturę małych miast i wsi do potrzeb ludzi młodych i seniorów, poprzez zwiększenie atrakcyjności zamieszkiwania. Będziemy kontynuować inwestycje służące poprawie jakości przestrzeni publicznej: jej estetyki,

funkcjonalności, dostępności terenów rekreacji i wypoczynku, parków, ścieżek rowerowych, jednocześnie porządkując zabudowę i ograniczając jej dalsze rozpraszanie. Poprawimy dostępność usług publicznych i prywatnych, tak aby sprostać oczekiwaniom ludzi młodych i seniorów. Dotyczyć to będzie w szczególności opieki zdrowotnej, edukacji przedszkolnej na wsiach i w miastach, dostępu do żłobków – głównie w małych miastach.

Działania te przyczynią się jednocześnie do tworzenia nowych miejsc pracy, a ich realizacja oparta będzie na aktywności samorządów gmin i powiatów oraz lokalnych przedsiębiorstw. Wykorzystamy w tym celu wynegocjowane przez nasz rząd fundusze europejskie i fundusze krajowe (środki Banku Gospodarstwa Krajowego), w tym środki z regionalnych programów operacyjnych na rewitalizację obszarów wiejskich i rewitalizację miast, co pozwoli sfinansować inwestycje na poziomie co najmniej 5 mld złotych. Uzupełnieniem będą środki przeznaczone w regionalnych programach operacyjnych wprost na rozwój usług opieki nad dziećmi i usług zdrowotnych, wynoszące co najmniej 4,8 mld złotych.

STREFY AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ

Stworzymy Strefy Aktywności Gospodarczej jako miejsca inwestycji przemysłowych, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom inwestorów, szczególnie tych rodzimych.

Przedsiębiorstwa będzie przyciągać do stref zestaw lokalnych preferencji podatkowych i czynników budujących konkurencyjność (infrastruktura i zaangażowanie ośrodków naukowych). Organizacją stref zajmą się samorzady lokalne wsparte przez samorzady województw, z udziałem banków i agencji rozwoju regionalnego. Dzięki temu przedsiębiorcy uzyskają nowe możliwości rozwoju, powstaną nowe lokalne miejsca pracy i zyska jakość naszej przestrzeni. Z budżetów regionalnych programów operacyjnych na dobrojenie, rozszerzenie istniejących i przygotowanie nowych Stref Aktywności Gospodarczej przeznaczymy 2,6 mld złotych.

UTRZYMANIE PROGRAMU BUDOWY DRÓG LOKALNYCH

Budując spójną sieć autostrad i dróg ekspresowych, zadbamy równocześnie o usprawnianie połączeń lokalnych.

Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych będzie kontynuowany, a przeznaczymy na niego 1 mld złotych rocznie.

Program ten skoncentruje się na drogach, które łącząc miejscowości, ułatwią dojazdy do pracy i miejsc usług bytowych, edukacyjnych i zdrowotnych, ważnych w życiu codziennym. Jednocześnie w ramach tego programu będzie finansowana budowa ścieżek rowerowych.

LEPSZA KOORDYNACJA TRANSPORTU PUBLICZNEGO

Za pomocą regionalnych planów transportowych skoordynujemy rozkłady jazdy busów, autobusów i pociągów, tak by najlepiej dostosować je do potrzeb mieszkańców.

Zapewnimy jednolity, ogólnokrajowy standard informacji dla podróżnych.

Dzięki temu mieszkańcy małych miejscowości będą mogli bez przeszkód dojeżdżać do pracy, szkoły, lekarza czy po inne usługi do miast. Realizując ten cel, będziemy wykorzystywać zmodernizowane i planowane do modernizacji linie kolejowe; sukcesywnie wprowadzimy nowoczesne pociągi.

PROGRAMY REWITALIZACJI

Wdrożymy programy rewitalizacji centrów miejscowości umożliwiające wykorzystanie i adaptowanie pustostanów do nowych funkcji. W tym celu wykorzystamy środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, regionalnych programów operacyjnych i budżetu państwa.

WSPARCIE DLA OSÓB ZAKŁADAJĄCYCH FIRMY W MAŁYCH MIASTACH

Wprowadzimy preferencje dla firm zakładanych lub rozwijanych na obszarach wiejskich i w małych miastach, wykorzystując do tego fundusze europejskie oraz krajowe (w szczególności Fundusz Pracy). Dzięki tworzeniu i rozwijaniu usług możliwie blisko klientów mieszkańcy unikną wydatków i oszczędzą czas.

PODNIESIENIE JAKOŚCI POWIETRZA

W wielu miejscach dla zapewnienia zdrowych warunków życia konieczna jest poprawa jakości powietrza zanieczyszczonego tzw. niską emisją (np. pyłami powstającymi przy spalaniu opału w domowych piecach i kominkach). Przyspieszymy wymianę starych, nieefektywnych pieców węglowych na nowoczesne, oszczędne urządzenia spełniające wysokie normy emisji CO₂ i pyłów, również takie, które opalane są drewnem i innymi surowcami odnawialnymi. Gminy będą mogły określać rodzaje paliw stosowanych na swoim terenie i wymagania co do jakości tych paliw oraz pieców. Mieszkańcy nie zostaną jednak pozostawieni sami sobie: dostosowaniu do wymogów będą towarzyszyć instrumenty wsparcia indywidualnych inwestycji wymiany pieców. Na ten cel przeznaczymy 1 mld złotych.

DOKOŃCZENIE BUDOWY KANALIZACJI I WODOCIĄGÓW

Pomimo radykalnej zmiany, jaka nastąpiła w ostatnich latach, sprawą ważną dla jakości życia mieszkańców wsi pozostaje gospodarowanie ściekami i zaopatrzenie w wodę.

Dlatego dokończymy wodociągowanie i kanalizację wsi tam, gdzie jest to dla mieszkańców ekonomicznie uzasadnione, na pozostałym obszarze wdrożymy rozwiązania adekwatne do warunków, m.in. indywidualne, przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Będziemy dofinansowywać inwestycje zarówno w tzw. aglomeracjach ściekowych, jak i poza nimi. Zainwestujemy także w budowę systemów zaopatrzenia w wodę. Inwestycje w tym zakresie pochłoną około 6 mld złotych – z dużym udziałem już wyngocjowanych środków europejskich.

PODNIESIENIE OPŁACALNOŚCI PRACY W ROLNICTWIE W MAŁYCH GOSPODARSTWACH

We współpracy z samorządami i zarządcami dróg przygotujemy wystandaryzowany i bezpieczny system punktów handlu przydrożnego, w których lokalni wytwórcy będą mogli sprzedawać własne, wytwarzane w małej skali produkty. W działania te zainwestujemy nie mniej niż 300 mln złotych, zapisanych na ten cel w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich.

STWORZENIE PROGRAMU „WIEJSKI STRAGAN”

Większość gospodarstw rolnych o małej powierzchni upraw ma trudności z uzyskiwaniem satysfakcjonujących dochodów z prowadzonej produkcji rolnej. Dlatego skrócimy ścieżki dystrybucji żywności wytwarzanej na małą, lokalną skalę, tak aby produkty trafiały od producenta do konsumenta możliwie bezpośrednio drogą. Pominięcie dużych pośredników, dla których małe gospodarstwa nie są interesującym partnerem, daje z jednej strony możliwość przejęcia większej marży przez producentów, a z drugiej – lepszej jakości żywności dla odbiorców i niższe koszty środowiskowe (związane z transportem, składowaniem i dystrybucją żywności). Ten cel chcemy zrealizować za pomocą rządowego programu „Wiejski stragan”, który wesprze odpowiednią organizację obrotu żywnością i przygotowanie miejsc handlu. Kosztami uruchomienia programu solidarnie podzielią się (w proporcji 1:3) rząd, gminy i lokalne zrzeszenia producentów żywności. „Wiejskie stragany” będą preferowanym miejscem zakupu żywności na potrzeby rządowych programów dożywiania dzieci w szkołach.

WSPARCIE DLA TURYSTYKI WIEJSKIEJ

Przeprowadziliśmy już zmiany prawne pozwalające na sprzedaż bezpośrednią produktów rolnych. Kolejnym krokiem, który będzie służył rozwinięciu turystyki wiejskiej, będzie wprowadzenie przepisów pozwalających na ubój gospodarczy, przygotowanie i sprzedaż turystom własnych przetworzonych produktów mięsnych. Zmiany te dotyczyć będą również przepisów weterynaryjnych i sanitarnych.

Bez uszczerbku dla bezpieczeństwa żywności poprawimy zdolność do przyciągania turystów przez właścicieli gospodarstw prowadzących własne uprawy, hodowle i drobne przetwórstwo.

Towarzyszące temu procesowi działania promocyjne pomogą wykreować prawdziwą modę na spędzanie urlopu na wsi. Na rozwój działalności pozarolniczej małych gospodarstw przeznaczymy z budżetu unijnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich ponad 1 mld 650 mln złotych.

WSPARCIE DLA PRODUKTÓW LOKALNYCH

We współpracy z samorządami województw upowszechnimy systemy standaryzowania i oznakowania produktów lokalnych i wprowadzanie ich na partnerskich zasadach do oferty sieci handlowych operujących na danym terenie. Dzięki temu lokalni producenci tradycyjnych produktów otrzymają wsparcie w postaci profesjonalnego marketingu i dostępu do nowych klientów.

Wprowadzimy też nowe instrumenty promocji polskiej żywności na rynkach zagranicznych. Na ten cel zabezpieczyliśmy w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich ponad 80 mln złotych.

RACJONALNE WYMOGI SANITARNE WOBEC MAŁYCH WYTWÓRCÓW

Filozofią rządów Platformy Obywatelskiej jest zaufanie organów państwa do obywateli. Ta filozofia znajdzie również odzwierciedlenie w sektorze małych wytwórców rolno-spożywczych. Opracujemy oficjalny katalog minimalnych wymagań sanitarnych wobec małych przetwórci oraz rolników produkujących na potrzeby własne oraz swoich gości. Katalog ten będzie przekazany do stosowania w praktyce jako oficjalne zalecenie odpowiednim służbom i rolnikom. Wprowadzimy systemową zmianę sposobu działania odpowiednich służb (weterynaryjnych, inspekcji sanitarnej): rolnicy będą korzystać z ich pomocy na etapie powstawania zakładu, a nie dopiero przy jego odbiorze do eksploatacji. Zadaniem służb państwowych będzie doprowadzenie inwestycji do szczęśliwego i szybkiego końca, a ich pracownicy będą zobowiązani do pełnienia funkcji doradczej dla rolników.

ZABEZPIECZENIE DOCHODÓW SAMORZĄDÓW

We współpracy z Bankiem Światowym wypracujemy nowy mechanizm wyrównujący dochody najbiedniejszych i najbogatszych samorządów. Nowy system będzie uwzględniał faktyczny potencjał dochodów poszczególnych gmin, powiatów i województw, ale także różne potrzeby wydatkowe.

W celu zapewnienia większego bezpieczeństwa finansowego samorządów, ochrony ich przed zmianami koniunktury gospodarczej zróżnicujemy źródła podatkowych dochodów samorządów, zastępując część udziałów w CIT udziałami w podatku VAT.

POWSZECHNA MIKRORETENCJA

Tegoroczne doświadczenie suszy obejmującej cały kraj każe szukać sposobów bardziej skutecznego gromadzenia wody – do jej późniejszego wykorzystania w rolnictwie oraz dla innych celów społecznych, środowiskowych i gospodarczych.

W tym celu stworzymy i uruchomimy program rozwoju mikroretencji, którego celem będzie łagodzenie skutków suszy, przy jednoczesnym zmniejszaniu zagrożenia lokalnymi powodzią i podtopieniami.

W jego ramach będą budowane i odtwarzane małe zbiorniki, stawy i oczka wodne, a także progi na rowach melioracyjnych i małych ciekach. Obiekty te, budowane jako urządzenia melioracji, posłużą do gromadzenia wody do rolniczych nawodnień, poprawią jakość przestrzeni publicznej w obrębie miejscowości, nadadzą też jej nowe funkcje, np. na rzecz turystyki pobytowej czy wędkarstwa, zwiększą bioróżnorodność środowiska, odciążą systemy kanalizacji deszczowej w warunkach deszczy nawalnych.

Beneficjentami środków przeznaczonych na mikroretencję będą rolnicy indywidualni, grupy rolników i producentów rolnych, wiejskie organizacje pozarządowe, spółki wodne, gminy i ich jednostki.

Realizacja programu będzie sprzyjać poprawie jakości życia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, zaangażuje lokalne społeczności i stanie się nowym impulsem do odnowy wsi.

Na rzecz programu mikroretencji będą zaangażowane środki Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, dotacje dla spółek wodnych oraz środki unijne.

OCHRONA GLEB PRZED DEGRADACJĄ

W okresie minionych ośmiu lat nasz rząd wzmocnił system reagowania na sytuacje kryzysowe. Dziś jesteśmy bardzo dobrze przygotowani na zdarzenia nadzwyczajne. Zakupiliśmy niezbędny sprzęt, udoskonaliliśmy procedury działania i mechanizmy współpracy pomiędzy różnymi służbami odpowiedzialnymi za nasze bezpieczeństwo. Musimy jednak kontynuować te wysiłki na bardziej podstawowym poziomie, szczególnie w odniesieniu do ochrony przed degradacją naszych gleb. Niska jakość produkcyjna większości gleb w Polsce, w powiązaniu z intensyfikacją rolnictwa oraz zmianami klimatu, sprzyja procesom erozyjnym, zmniejszaniu zawartości próchnicy glebowej i wypłukiwaniu składników mineralnych do wód gruntowych. Zwiększanie i ochrona pojemności wodnej gleb poprzez dbałość o ich strukturę i wzrost zawartości substancji organicznej zwiększa odporność upraw w okresach suszy i zmniejsza tempo odpływu nadmiaru wód do rzek. Stan gleb będzie też współdecydował o produktywności całego sektora i jego wkładzie w zaspokajanie rosnących potrzeb żywnościowych w sposób zrównoważony.

WSPARCIE PRODUCENTÓW MLEKA

Jesteśmy świadomi trudnej sytuacji producentów mleka po zmianach związanych ze zniesieniem kwot mlecznych. Dlatego zainicjujemy zmiany regulacyjne i wesprzemy przygotowania organizacyjne służące poprawie kondycji finansowej producentów mleka. Z ustawy o grupach producentów rolnych w zakresie produkcji mleka wykreślimy obowiązek prowadzenia działalności skupowej przez grupę. Taka zmiana ułatwi tworzenie nowych grup producenckich, które uzyskają możliwość dostępu do funduszy Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zobowiązemy również doradców z Ośrodków Doradztwa Rolniczego do pomocy przy organizacji takich grup. Rolnicy uzyskają więc naprawdę duże pieniądze (do 100 tys. euro na grupę) i pomoc specjalistów umożliwiające poprawę obecnej sytuacji sektora mlecznego.

RACJONALNA OCHRONA POLSKIEJ ZIEMI

Rozumiemy, jak ważnym i ograniczonym dobrem jest ziemia, rozumiana jako podstawowy czynnik produkcji rolniczej. Dlatego będziemy udoskonalać gospodarowanie ziemią, kontynuując dotychczasowe działania, poprzez minimalizowanie przekazywania gruntów rolnych na cele nierolnicze (zwłaszcza gruntów dobrej jakości).

Przekażemy powiększanie arealu ziemi w gestię Skarbu Państwa, przy wykorzystaniu prawa pierwokupu i upowszechniania instytucji dzierżawy oraz poprzez powstrzymanie degradacji gleby i podnoszenie jej żyzności.

PRZEJRZYSTE PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Wzmocnimy wykorzystanie systemu planowania przestrzennego, tak aby przeciwdziałał wyłączeniu gruntów z produkcji rolnej na obszarach, na których są dostępne niezagospodarowane tereny już przeznaczone pod inwestycje.

Wprowadzimy obowiązek sporządzenia przez gminę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 5-letnim okresem wdrożenia (w celu uporządkowania stanu prawnego obszarów i przyspieszenia procesów inwestycyjnych).

Powiaty otrzymają kompetencje umożliwiające im odmowę wydania pozwolenia na budowę w miejscach, gdzie mogłoby to doprowadzić do oszczerzenia krajobrazu naturalnego i kulturowego.

PROGRAM „SENIOR-WIGOR” NA TERENACH WIEJSKICH

Obszary wiejskie to miejsca, których walory można wykorzystać na rzecz opieki nad seniorami. Niskie koszty życia, niższe niż w miastach koszty inwestycyjne, spokój, cisza, bliskość natury, atrakcyjny krajobraz składają się na ten poten-

cjał. Wykorzystaniu tych walorów służyć będzie rozszerzony program „Senior – WIGOR”, który wesprze inwestycje firm w różnego rodzaju placówki świadczące usługi dla seniorów (dienne domy opieki, ośrodki pobytowe, ośrodki rehabilitacyjne). Dzięki temu seniorzy będą mogli żyć w godnych warunkach, natomiast na obszarach wiejskich powstawać będą nowe miejsca pracy.

WSPARCIE W ZMIANIE ZAWODU

Przemiany na polskiej wsi, w tym nieuchronne odchodzenie od zawodów związanych z rolnictwem, wymagają wsparcia mieszkańców wsi w podnoszeniu kwalifikacji. Wykorzystamy w tym celu przygotowane przez polski rząd oraz samorządy województw instrumenty wsparcia, finansowane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego. Mieszkańcy wsi uzyskają pomoc w nauce nowego zawodu, usługi pośrednictwa pracy, dofinansowanie założenia własnej firmy oraz tanią pożyczkę na jej rozwój. System kształcenia zawodowego zostanie lepiej dostosowany do potrzeb lokalnych przedsiębiorców, a przez to ułatwi znalezienie zatrudnienia absolwentom szkół zawodowych oraz centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego.

Szczególne preferencje w dostępie do środków na aktywizację i reorientację zawodową uzyskają m.in. osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach i kobiety. Na aktywizację zawodową przeznaczymy w ciągu kolejnych ośmiu lat ponad 7,3 mld złotych w skali całego kraju.

KONTYNUACJA CYFRYZACJI WSI I MAŁYCH MIAST

Rozwiniemy program „Rzeczpospolita Cyfrowa”, za pośrednictwem którego każdemu sołectwu przekazane zostaną darmowe strony internetowe do dalszego samodzielnego administrowania. Dzięki temu sołectwa będą mogły aktywnie promować swoje Małe Ojczyzny. W powiązaniu z tym działaniem rozwijane będą kompetencje cyfrowe wśród mieszkańców obszarów wiejskich,

szczególnie młodzieży, ale też seniorów, którym łatwiej będzie korzystać z nowoczesnych usług cyfrowych. Wykorzystanie tych technologii ułatwi pozytywną reakcję na trwające zmiany demograficzne, które obejmują również obszary wiejskie. Ucyfrowienie dostępu do usług dla mieszkańców wsi może się udać tylko wówczas, gdy sami ich użytkownicy będą potrafili z nich korzystać. Dlatego, mając na uwadze szczególnie seniorów, we współpracy z gminami i lokalnymi organizacjami obywatelskimi zorganizujemy centra wsparcia cyfrowego. Wykorzystamy program rządowy „Pierwsza praca” do zatrudnienia w tych centrach młodych ludzi, którzy będą wspierać seniorów w nauce załatwiania codziennych spraw przez Internet.

INTERNET NA WSI

Będziemy kontynuować inwestycje w sieci szybkiego Internetu na obszarach wiejskich. Dzięki budowie sieci na odcinku tzw. ostatniej mili, przy wykorzystaniu dofinansowania z Programu Operacyjnego „Polska Cyfrowa” ograniczymy zjawisko wykluczenia społecznego i migracji mieszkańców.

Dostęp do szybkiego Internetu ułatwi też lokowanie nowych firm na obszarach wiejskich, a także rozwijanie i wykorzystanie innowacyjnych usług świadczonych drogą elektroniczną.

Ułatwimy opracowanie i wdrożenie aplikacji sprzyjających pozytywnym zmianom gospodarczym i ułatwiających korzystanie z usług, np. aplikacji pozwalających na bezpośrednie kontaktowanie się producentów żywności z lokalnymi odbiorcami (wzmocnienie działań polegających na skróceniu łańcucha dostaw żywności) oraz systemów pozwalających na świadczenie usług telemedycznych, dzięki którym osoby wymagające ciągłego monitorowania stanu zdrowia (w szczególności seniorzy) będą mogły korzystać z opieki medycznej bez konieczności ponoszenia kosztów i trudu częstych wizyt lekarskich.

UPOWSZECHNIENIE BUDŻETÓW PARTYCYPACYJNYCH

Aktywni i zaangażowani we własne sprawy obywatele to nasz największy potencjał i największa siła napędowa sukcesu polskiej transformacji ostatniego ćwierćwiecza. W trosce o zachowanie tego potencjału upowszechnimy stosowanie instrumentu budżetu partycypacyjnego na każdym poziomie samorządu terytorialnego. Instrument ten wzmocni więzi w lokalnych społecznościach i aktywność mieszkańców.

WZMOCNIENIE INICJATYW OBYWATELSKICH

Poprzez ogólnokrajowy konkurs na najciekawszą inicjatywę lokalną pobudzimy zainteresowanie samorządów wykorzystaniem funduszu sołectkiego do rozwiązywania problemów lokalnych społeczności. Pomoże to integrować lokalne społeczności wokół wspólnych spraw. Przy wykorzystaniu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich umożliwimy pozyskanie środków na działalność

jednostek ochotniczych straży pożarnych, ale też organizacji nieformalnych, takich jak koła gospodyń wiejskich. W tych przypadkach będziemy dostarczać wsparcie za pośrednictwem lokalnych grup działania i lokalnych grup rybackich, których doświadczenie, potencjał i znajomość potrzeb lokalnych musimy koniecznie wykorzystać. W ten sposób ochronimy przed zapomnieniem lokalną kulturę, tradycję i zwyczaje. Pomożemy się wzmocnić istniejącym lokalnym organizacjom mieszkańców oraz zakładaniu nowych organizacji.

W ostatnich ośmiu latach wspólnie wybudowaliśmy setki boisk sportowych na wsiach i w miasteczkach.

Wspierając lokalne kluby sportowe w zakupie sprzętu i finansowaniu prowadzenia zajęć sportowych, pomożemy te obiekty wypełnić dziećmi i młodzieżą. Poprzez wsparcie sportu powszechnego zyskamy zdrowie i przyszłych olimpijczyków.

POLITYKA

ZAGRANICZNA

I EUROPEJSKA

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Polityka zagraniczna i europejska

Nasze zobowiązania:

- * Polska, szóste co do wielkości państwo członkowskie Unii Europejskiej, pozostanie w jej centrum decyzyjnym, współkształtując kierunek rozwoju UE i skutecznie promując polskie interesy.
- * Nie dopuścimy do dyskryminacji polskich pracowników i przedsiębiorców. Będziemy bronić fundamentów, na których opiera się wspólnota europejska, w tym zwłaszcza swobody przemieszczania się, podejmowania pracy i świadczenia usług w innych państwach członkowskich. Wykorzystamy w tym celu silną pozycję Polski w Europie, którą zbudowaliśmy przez ostatnie osiem lat.
- * Będziemy dalej skutecznie zabiegać o jedność i solidarność świata zachodniego wobec łamania przez Rosję prawa międzynarodowego i wojny na Ukrainie oraz o silne wsparcie dla władz w Kijowie na trudnej ścieżce reform i demokratyzacji.
- * Będziemy kontynuować zacieśnianie relacji ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej, w imię umacniania wartości transatlantyckich. Będziemy przekonywać naszych europejskich partnerów do szans, jakie stworzy transatlantyckie porozumienie o wolnym handlu, dbając przy tym o zabezpieczenie polskich interesów.
- * Chcemy Polski zaangażowanej w świecie. Będziemy kontynuować promocję najlepszych ambasadorów Polski: polskich przedsiębiorców. Będziemy dalej otwierać dla nich nowe rynki zbytu i pomagać im w poszukiwaniu zagranicznych partnerów, tworząc tym samym nowe źródła wzrostu gospodarczego i miejsc pracy w Polsce.
- * Wzmocnimy markę Polski na świecie. Chcemy, by nasz kraj kojarzył się z cechami, które wyróżniają jego obywateli: pracowitością, kreatywnością i przedsiębiorczością. Chcemy wizerunku Polski nowoczesnej i otwartej, o ciekawej historii i wspianym dorobku kulturowym.
- * Bezpieczeństwo Polaków przebywających za granicą, egzekwowanie praw i swobód polskich społeczności oraz współpraca na rzecz zacieśniania więzi Polonii z Ojczyzną pozostaną naszymi priorytetami.

Platforma Obywatelska była i pozostanie partią proeuropejską. Uważamy, że Unia Europejska jest najważniejszym forum międzynarodowym realizowania naszych interesów. Wierzimy, że skuteczne zabieganie o realizację polskich celów strategicznych nie polega na kontestowaniu osiągnięć zjednoczonej Europy, ale na sprawnym wpisywaniu naszych racji w interes ogólnoeuropejski i na maksymalizowaniu naszego wpływu na bieg wydarzeń.

Dzięki skutecznej, a przede wszystkim wiarygodnej polityce ostatnich lat Polska weszła do pierwszej europejskiej ligi i odgrywa rolę adekwatną do naszego potencjału: szóstego co do wielkości państwa Unii Europejskiej.

Zgodnie z obietnicą wyborczą Platformy Obywatelskiej z 2011 roku wynegocjowaliśmy dla Polski największą w historii pulę środków unijnych

przeznaczoną dla pojedynczego państwa – w wysokości ponad 400 mld złotych. Polska idea Unii Energetycznej – wzmacniającej wspólne bezpieczeństwo – jest dziś formalnym projektem unijnym. Po Profesorze Jerzym Buzku, który był Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego, kolejny Polak, Donald Tusk, objął kluczowe stanowisko – Przewodniczącego Rady Europejskiej.

Z powodzeniem zabiegaliśmy i zabiegamy o jedność Zachodu w sprawie konfliktu na Ukrainie, dzięki czemu utrzymane zostały sankcje wobec Rosji, a Kijów może liczyć na europejskie wsparcie w podejmowaniu trudnych reform.

POLSKA JEDNYM Z EUROPEJSKICH LIDERÓW

Pozycja Polski w UE jest nie tylko efektem dobrych wskaźników gospodarczych oraz potencjału demograficznego Polski, ale także przewidywalnej i wiarygodnej polityki prowadzonej w ciągu ostatnich ośmiu lat. Będziemy tę politykę kontynuować.

Nie boimy się Europy, umiemy się w niej poruszać i wiemy, jak skutecznie zabiegać w niej o polski interes.

Nasze najbliższe sąsiedztwo zawsze będzie dla nas najważniejszym punktem odniesienia. Nadal chcemy stosować taktykę zmiennych koalicji, poszukując sojuszników o podobnych interesach w całej Unii Europejskiej. Dziś w Unii nie wystarczy wetowanie, a wpływ na podejmowane w Brukseli decyzje nie może opierać się jedynie na negatywnej strategii kontestowania większości proponowanych rozwiązań. Skuteczne forsowanie zdefiniowanych przez Polskę interesów musi polegać na budowaniu szerokich koalicji, które zapewnią poparcie w większościowym głosowaniu na forum unijnym.

OBRONA FUNDAMENTÓW EUROPEJSKIEJ INTEGRACJI

Nie pozwolimy na podważenie podstawowych swobód, na których opiera się Unia Europejska:

wolności przemieszczania się, świadczenia usług i podejmowania pracy w państwach członkowskich na zasadach, które nie są dyskryminujące. Będziemy bronić polskich przedsiębiorców i pracowników przed widocznymi w niektórych krajach europejskich tendencjami protekcjonistycznymi. Uważamy, że działają one nie tylko na szkodę interesu Polski, ale również – interesu całej Unii Europejskiej, podważając fundamenty integracji gospodarczej kontynentu.

Chcemy Unii Europejskiej spójnej i silnej. Sprzeciwiamy się podziałowi UE na członków lepszej i gorszej kategorii, anachronicznemu podziałowi na „starą” i „nową” Europę, wewnętrznemu rozwarstwieniu i zmiennym kręgom integracji.

EUROPA SOLIDARNA

Unia Europejska musi zmierzyć się z problemem presji migracyjnej, której poddani są niektórzy jej członkowie, oraz z dramatem samych uchodźców. Jej działania muszą być jednak nakierowane na usuwanie źródeł problemu, a nie tylko na doraźną walkę z jego skutkami. Wierzymy, że solidarność europejska w obszarze migracji musi być odpowiedzialna, a wywalczoną przez rząd zasadę dobrowolności rozumiemy jako możliwość podjęcia suwerennej decyzji o skali naszego zaangażowania, na miarę naszych możliwości. Towarzyszyć jej musi pełna kontrola rządu nad procesem przyjmowania uchodźców, ich sprawne oddzielanie od nielegalnie przybyłych imigrantów ekonomicznych, możliwość weryfikacji przybyłych pod względem bezpieczeństwa oraz zapewnienie odpowiednich funduszy w budżecie UE na ich przyjęcie i integrację w państwach członkowskich. Te warunki uzgodnione przez rząd premier Ewy Kopacz muszą mieć także zastosowanie w przyszłych działaniach UE.

Jako kraj strzegący wschodniej granicy Unii będziemy zabiegać o odpowiednie uwzględnienie w polityce migracyjnej również tego kierunku

migracji do UE. Oczekując solidarności od innych, sami chcemy ją okazywać: Polska powinna zaangażować się w rozwiązanie problemów, które nas bezpośrednio nie dotyczą. Traktujemy to jako polisę na przyszłość, w której – tak jak w przeszłości – to my możemy potrzebować solidarności od innych.

WIĘCEJ WSPÓLNEGO RYNKU, WIĘCEJ SZANS

W obszarze polityki gospodarczej Unii naszym priorytetem będzie dalsze pogłębianie jednolitego rynku, znoszenie istniejących barier, które wciąż utrudniają dostęp do ponad 500 mln konsumentów rynku UE dla polskich przedsiębiorców i konsumentów. Chcemy wspólnie budować jednolity rynek cyfrowy, w którym upatrujemy szansy na wzrost gospodarczy Europy i Polski. Korzyści płynące z rewolucji cyfrowej, wskutek której zacierają się granice państwowe, muszą dotrzeć do wszystkich regionów zjednoczonej Europy. Dlatego będziemy dalej przeciwdziałać wykluczeniu cyfrowemu w Polsce oraz zabiegać o przepisy niedyskryminujące polskiego konsumenta i dające równe szanse polskiemu przedsiębiorcy.

Będziemy wspierać Komisję Europejską w działaniach na rzecz zatrzymania i rozwoju przemysłu w Europie. Będziemy zabiegać o równowagę między wszystkimi unijnymi politykami, między jednolitym rynkiem, polityką przemysłową i polityką klimatyczną, tak aby realizowane w ramach tych polityk działania nie obniżały konkurencyjności polskiej gospodarki.

BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE EUROPY

Zapewnimy zgodne z polskim interesem wcielenie w życie kolejnych elementów Unii Energetycznej, tak aby każde państwo członkowskie w przyszłości mogło liczyć na solidarność pozostałych w obliczu kryzysu dostaw energii. Będziemy zabiegać o dalszy rozwój infrastruktury, która zapewni nam bezpieczeństwo dostaw z różnych kierunków i po konkurencyjnych cenach.

Unia Energetyczna jest ukoronowaniem oraz usankcjonowaniem starań kolejnych rządów Platformy Obywatelskiej oraz dowodem na skuteczność w inspirowaniu działań Unii Europejskiej, które realizują żywotne interesy Polski.

W dalszym ciągu będziemy skutecznie zabezpieczać interes Polski w ustanowionej w 2007 roku polityce klimatycznej UE. Jesteśmy realistami. Raz niezablokowanego procesu na poziomie Unii Europejskiej nie można skutecznie i ostatecznie powstrzymać wetem, a obowiązujące wszystkich ramy traktatowe wykluczają zastosowanie w tej polityce wyłączeń. Ambitne cele redukcyjne niektórych członków UE nie mogą być jednak realizowane kosztem państw wciąż nadrabiających różnice rozwojowe. Zgodnie z wygłoszonym exposé rząd premier Ewy Kopacz dopilnował, aby w ramach ostatniej reformy polityki klimatycznej UE Polska nie wzięła na swoje barki żadnych dodatkowych zobowiązań. Będziemy w dalszym ciągu zabiegać o realistyczne cele polityki klimatycznej UE i o to, by nie podważała ona konkurencyjności polskiej gospodarki.

ROZSĄDNE PODEJŚCIE DO WSPÓLNEJ WALUTY

Będziemy pilnować, by coraz bardziej integrująca się strefa euro pozostawiła drzwi otwarte na kraje takie jak Polska. Podkreślamy jednak, że do rozszerzenia strefy euro muszą być gotowe obie strony.

Wspólną walutę przyjmijemy wówczas, gdy będzie to korzystne dla naszego kraju, naszego społeczeństwa i gospodarki.

Silna strefa euro leży w interesie Polski, dlatego będziemy aktywnie uczestniczyć w budowaniu mechanizmów, które ją wzmacniają. Jednym z nich jest powołana Unia Bankowa, która dzięki

ki staraniom polskiego rządu jest otwarta także na kraje spoza strefy euro. Zablokujemy wszelkie próby stworzenia alternatywnych instytucji europejskich zarezerwowanych wyłącznie dla państw strefy euro.

WSPÓŁPRACA Z NIEMCAMI, FRANCJĄ I WIELKĄ BRYTANIĄ

Dostrzegamy fundamentalne znaczenie, jakie dla integracji europejskiej ma tandem francusko-niemiecki. Chcemy dalej realizować wznowioną za rządów PO współpracę z Niemcami i Francją w ramach Trójkąta Weimarskiego, podtrzymując otwarty dialog opierający się na relacjach partnerskich i zaufaniu. Jest to ważne forum konsultacji i wypracowywania wspólnych stanowisk w kluczowych sprawach w polityce europejskiej. To na nim rodziły się wspólne inicjatywy dotyczące wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE, europejskiej polityki sąsiedztwa czy współpracy wojskowej.

Przez osiem ostatnich lat relacje Polski z Niemcami były najlepsze w historii. Niemcy pozostaną nie tylko naszym największym partnerem handlowym, ale także najskuteczniejszym sojusznikiem w zabieganiu o europejską solidarność. W tej partnerskiej współpracy nie unikamy tematów trudnych: domagamy się lepszych warunków funkcjonowania społeczności polskiej w Niemczech, a także zaprzestania stosowania niezgodnych z prawem UE praktyk, które utrudniają działanie polskim przedsiębiorcom, w tym zwłaszcza polskim przewoźnikom.

Niesłuchanie istotne są dla nas także nasze relacje z Francją, z którą łączy nas przede wszystkim troska o jednolity rynek, wspólną politykę obronną i wspólną politykę rolną.

Uważamy, że wielką wartością dla Unii Europejskiej i Polski jest pozostanie w niej Wielkiej Brytanii, naszego drugiego co do wielkości partnera handlowego, ale także jednego z najbliższych sojuszników w ramach NATO. Będziemy przekonywać naszych brytyjskich partnerów do pozostania w Unii Europejskiej, popierając ich

w postulatach, których celem jest usprawnienie działania Wspólnoty, poprzez ograniczenie regulacji czy zwiększenie roli parlamentów narodowych. Będziemy przy tym podtrzymywać swój sprzeciw wobec postulatów, które mogą szkodzić polskim obywatelom, prowadząc do ich dyskryminacji na brytyjskim rynku pracy. Nie widzimy też przestrzeni na dokonywanie zmian w Traktatach UE, które kwestionowałyby podstawy integracji europejskiej.

POLSKA ZAANGAŻOWANA W REGIONIE, BEZPIECZNA WŚRÓD SĄSIADÓW

Już dziś Polska odgrywa bardzo ważną rolę w regionie, budując kluczowe koalicje w negocjacjach europejskich z udziałem Węgier, Czech i Słowacji. W sprawie funduszy europejskich, polityki energetycznej czy ostatnio polityki migracyjnej Polska jako lider forsuje interesy nie tylko Grupy Wyszehradzkiej, ale także Rumunii, Bułgarii i krajów bałtyckich. Współpraca regionalna była i pozostanie naszym priorytetem. Nasi najbliżsi sąsiedzi zawsze są ważnym punktem odniesienia.

Będziemy rozwijać i wzmacniać Partnerstwo Wschodnie – pierwszy z dużych europejskich projektów, powołany do życia z naszej inicjatywy.

Będziemy realizować nasz strategiczny cel, jakim jest postępująca integracja państw Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego, a więc przede wszystkim Ukrainy, Mołdawii i Gruzji z Unią Europejską.

Nie akceptujemy działań Rosji mających na celu militarną, polityczną i gospodarczą destabilizację państw Partnerstwa Wschodniego. Sąsiedzi Rosji mają takie samo prawo do samodzielnego wyboru swojego modelu społeczno-gospodarczego oraz sojuszników jak Federacja Rosyjska.

ZJEDNOCZENI WOBEC ZEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ

Chcemy jak najlepszych, partnerskich relacji ze wszystkimi naszymi sąsiadami, w tym współpracy z Rosją. Obecnie jednak Rosja przekreśla szanse na dobre relacje z Polską, kwestionując ład międzynarodowy w Europie ukształtowany po zimnej wojnie, podważając zasady nienaruszalności granic, niestosowania przemocy w sporach międzynarodowych oraz suwerenności państw.

Będziemy konsekwentnie sprzeciwiać się agresywnej polityce Rosji i dalej skutecznie zabiegać o jedność świata zachodniego w tej sprawie.

Uważamy, że w relacjach z Rosją polskie interesy najlepiej jest realizować za pośrednictwem Unii Europejskiej w sprawach gospodarczych i NATO w kwestii bezpieczeństwa.

Podtrzymujemy ocenę, według której najskuteczniejszym antidotum na obawy wobec Rosji jest nowoczesna Polska o silnej pozycji w Unii Europejskiej i NATO oraz jak najlepszych relacjach ze swoimi najbliższymi sąsiadami. Widzimy w Rosji niezbędny element ładu międzynarodowego opartego na pokoju i stabilizacji. Pozostajemy otwarci na dobre relacje ze społeczeństwem rosyjskim, polityczne otwarcie w relacjach z władzami rosyjskimi uzależniamy jednak od przestrzegania przez nie prawa międzynarodowego oraz odpowiedzialnego zachowania na arenie międzynarodowej.

Będziemy dalej skutecznie zabiegać o solidarność świata Zachodu wobec agresywnej postawy Rosji i wojny na Ukrainie. Chcemy wolnej, praworządnej i demokratycznej Ukrainy, która kontroluje swoje granice, skutecznie się modernizuje i zapewnia rozwój gospodarczy i dobrobyt swoim obywatelom.

Będziemy dalej wspierać reformatorski wysiłek władz oraz społeczeństwa Ukrainy, a także umacniać nasze dwustronne relacje, które muszą opierać się także na poszanowaniu wspólnej historii.

Chcemy dzielić się naszym doświadczeniem pomyślnej transformacji, kontynuując wsparcie administracyjne oraz podtrzymując pomoc finansową dla Ukrainy, w postaci środków rozwojowych i pomocy humanitarnej.

Jesteśmy otwarci na dialog i współpracę z Białorusią w ramach Partnerstwa Wschodniego, jeżeli tylko zostaną stworzone ku temu warunki w postaci reform politycznych i gospodarczych. Jak pokazują doświadczenia małego ruchu granicznego między Polską a okręgiem królewieckim Federacji Rosyjskiej, mały ruch graniczny między Polską a Białorusią może być doskonałym laboratorium współpracy regionów i społeczeństw, przełamując uprzedzenia i budując zaufanie.

Chcemy dalej umacniać współpracę regionalną w formacie Grupy Wyszehradzkiej, która była i pozostanie naturalnym sojusznikiem w wielu sprawach na forum europejskim i NATO. Będziemy kontynuować podejmowanie wspólnych inicjatyw w formacie Grupy Wyszehradzkiej rozszerzonym o Rumunię, Bułgarię oraz państwa bałtyckie, z którymi wspólnie walczymy na forum Unii Europejskiej m.in. z dyskryminującymi naszych przedsiębiorców i pracowników praktykami stosowanymi w innych państwach członkowskich.

POLSKA AKTYWNA NA ŚWIECIE

Chcemy Polski silnej na arenie międzynarodowej, broniącej aktywnie swoich interesów i zaangażowanej – na miarę swoich możliwości – w rozwiązywanie globalnych problemów, które są także zagrożeniem dla Polaków. Będziemy dalej aktywnie budować prestiż Polski i zwiększać zaangażowanie nie tylko na forum Unii Europejskiej i w najbliższym regionie, ale także w relacjach z globalnymi partnerami.

PARTNERSTWO TRANSATLANTYCKIE

Sojusz polityczny, gospodarczy i militarny ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą jest kluczowym elementem bezpieczeństwa nie tylko Polski, ale całej Europy. Umacnianie więzi transatlantycznych jest najlepszą odpowiedzią na wyzwania, przed którymi stanęła dziś cała zachodnia cywilizacja. Chcemy relacji euroatlantycznych opartych na pełnym zaufaniu i wzajemności. Będziemy dążyć do zwiększenia obecności Stanów Zjednoczonych w naszej części Europy, przede wszystkim w wymiarze bezpieczeństwa, ale nie tylko.

Polska jako największy odbiorca inwestycji zagranicznych USA w regionie ma szczególny interes w dalszym zacieśnianiu współpracy gospodarczej. Dlatego opowiadamy się za podpisaniem przez UE i USA umowy handlowej TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership – Transatlantyczne Partnerstwo w dziedzinie Handlu i Inwestycji) na zasadach, które przyniosą obopólną korzyść. Dopełnienie przez TTIP podpisanej już umowy Unii Europejskiej z Kanadą doprowadzi do stworzenia największej na świecie strefy wolnego handlu. Jesteśmy przekonani, że przyczyni się ona w dłuższej perspektywie do wzrostu dobrobytu także polskiego społeczeństwa.

WSPARCIE POLSKICH PRZEDSIĘBIORCÓW NA ŚWIECIE

Naszym priorytetem pozostanie otwieranie dla polskich produktów i usług nowych rynków i promocja polskich przedsiębiorców. Jest to niezbędny element poszukiwania nowych szans dla polskiej gospodarki, tworzenia nowych miejsc pracy i utrzymania wzrostu gospodarczego. Kompleksowe działania na rzecz wsparcia polskich przedsiębiorców poszkodowanych embargiem Rosji nałożonym na polską żywność dowiodły, że przy odpowiednim wsparciu administracji rządowej można skutecznie szukać alternatywnych rynków zbytu.

Chcemy Polski aktywnie współpracującej gospodarczo z dynamicznie rozwijającymi się gospodarkami świata, w tym z Indiami, Chinami, Brazylią i Izraelem.

Będziemy dalej otwierać na polskich przedsiębiorców obiecujące rynki azjatyckie i południowoamerykańskie, a także te trudniejsze – afrykańskie, gdzie aktywne wsparcie państwa pochodzenia jest niezbędne dla powodzenia zagranicznego inwestora czy przedsiębiorcy.

Temu służy zainicjowany przez nas program „Go Africa”. Tylko w pierwszym roku jego działania wartość polskiego eksportu do państw afrykańskich wzrosła o ponad 30 proc.

DOBRE IMIĘ POLSKI NA ŚWIECIE

Chcemy, by Polska stała się silną światową marką. Coraz silniejsza pozycja Polski w Unii Europejskiej sprawia, że staje się ona coraz bardziej rozpoznawalna – zamierzamy to wykorzystać. W ciągu ostatnich ośmiu lat Polska awansowała w rankingu Banku Światowego o ponad 40 miejsc jako państwo przyjazne biznesowi, a w 2014 roku znalazła się w gronie 20 najcenniejszych narodowych marek świata, ocenionych przez prestiżową firmę konsultingową Brand Finance. Chcemy, by Polska kojarzyła się z otwartością, kreatywnością i przedsiębiorczością i aby nadal awansowała w światowych rankingach, które zwiększają naszą atrakcyjność wśród zagranicznych inwestorów.

Elementem nowoczesnej dyplomacji musi być także stosująca skuteczne instrumenty polityka popularyzacji polskiej historii. Dzięki działaniom podejmowanym w ostatnich latach – systematycznie prowadzonemu monitoringowi oraz natychmiastowej reakcji polskich służb dyplomatycznych – udaje się coraz skuteczniej przeciwdziałać wadliwym kodom historii, w tym sformułowaniom o „polskich obozach śmierci”. Polską historię i kulturę chcemy nadal promować w sposób nowoczesny, z wykorzystaniem najnowszych narzędzi komunikacji, a przede wszystkim we współpracy z zaangażowanymi środowiskami.

Polska kultura i polski punkt widzenia będą tym atrakcyjniejsze, im bardziej ugruntowana będzie silna pozycja Polski w Europie.

POLACY ZA GRANICĄ

Polityka państwa musi wspierać najlepszych ambasadorów Polski w świecie, jakimi są sami Polacy. Obecnie około 20 mln Polaków i osób polskiego pochodzenia mieszka poza granicami naszego kraju. Ich losy i wynikające z nich potrzeby oraz oczekiwania są różne, tak jak różnorodna jest

Polska i jej historia. Naszym priorytetem była i pozostanie ochrona tych, którym grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo, tak jak w przypadku Polaków z Donbasu. Nieustannego zaangażowania wymaga także egzekwowanie praw i swobód społeczności polskich tam, gdzie są one naruszane bądź ograniczane, przede wszystkim na Litwie i na Białorusi. Będziemy dalej prowadzić i rozwijać program repatriacji, a także usprawniać wydawanie cieszącej się coraz większą popularnością Karty Polaka, która umożliwi przyjazd i podjęcie pracy w Polsce. Zacieśnianie współpracy z Polonią na całym świecie, której celem musi być podtrzymanie więzi łączących ją z Polską, było i będzie dla nas ważnym celem.

BEZPIECZNA

POLSKA,

BEZPIECZNY

OBYWATEL

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Bezpieczna Polska, bezpieczny obywatel

Nasze zobowiązania:

- Zapewnimy stały wzrost wydatków na podnoszenie poziomu bezpieczeństwa Polaków, zarówno zewnętrznego, jak i wewnętrznego.
- Zagwarantujemy stały wzrost uposażeń żołnierzy i funkcjonariuszy w ramach budżetu Ministerstwa Obrony Narodowej, rosnącego wraz z PKB.
- Zwiększymy obecność wojskową NATO i Stanów Zjednoczonych na terytorium Polski.

Bezpieczeństwo to fundamentalna sprawa dla Polski i Polaków. Nasze położenie geopolityczne i tragiczna historia wymagają traktowania spraw obrony jako zawsze pozostających w centrum uwagi władz państwowych, zapewniających własne zdolności obronne i skuteczne sojusze. Tą filozofią kierowaliśmy się przez osiem ostatnich lat. Wprowadziliśmy zawodową armię i rozpoczęliśmy największy w historii III RP program modernizacji sprzętu.

Wprowadziliśmy zasadę, że wydatki na obronność nie mogą być niższe niż 2 proc. PKB.

Równolegle wzmocniliśmy nasze relacje z sojusznikami – stała obecność żołnierzy i sprzętu NATO na terytorium Polski już dziś jest faktem. Z inicjatywy polskich władz najbliższy szczyt NATO odbędzie się w 2016 roku w Warszawie, dając podstawę do decyzji trwale wzmacniających bezpieczeństwo Polski.

Tak samo ważne jest bezpieczeństwo każdego z nas na ulicy, w domu, na drodze. Państwo musi gwarantować, że jest zdolne nieść niezawodną pomoc w razie klęski żywiołowej lub innych zdarzeń, gdy życie i zdrowie obywatela jest zagrożone.

Na tych dwóch fundamentach opiera się nasz program na kolejne cztery lata.

WIĘKSZE WYDATKI NA BEZPIECZEŃSTWO

Platforma Obywatelska zapewni stały wzrost wydatków na podnoszenie poziomu bezpieczeństwa Polaków. Na szczególne docenienie – także pod względem finansowym – zasługują: żołnierze, funkcjonariusze i pracownicy cywilni narażający dla nas swoje życie i zdrowie.

MODERNIZACJA WOJSKA POLSKIEGO

Będziemy kontynuować doposażanie Sił Zbrojnych RP w nowoczesny sprzęt, wzmocnimy kolejne garnizony w całej Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem wschodniej części kraju.

Modernizacja armii będzie dźwignią polskiego przemysłu i nauki. Budowa naszych własnych zdolności obrony i odstraszania będzie powiązana z tworzeniem nowych miejsc pracy i doświadczeniem nowoczesnych technologii do skonsolidowanego polskiego przemysłu obronnego, dysponującego własnym zapleczem naukowo-badawczym.

Dokończymy m.in. program budowy kolejnych sześciu okrętów dla Marynarki Wojennej, w ramach programu „Wisła” we współpracy z USA stworzymy nowy system obrony powietrznej kraju. Rozwiemy program pancerny i artyler-

ryjski w oparciu o Polską Grupę Zbrojeniową i zakłady w Gliwicach, Siemianowicach i Stalowej Woli.

ŻOŁNIERZ PROFESJONALISTA I PATRIOTA

Silna armia to dobrze wyszkoleni i zmotywowani żołnierze. Platforma Obywatelska wprowadziła armię zawodową, teraz za ważny cel uznaje zmianę statusu żołnierza – profesjonalisty i pracownika wojska.

Zwiększymy zarobki wojskowych i cywilnej kadry armii. Wprowadzimy specjalne dodatki do pensji, premiujące podnoszenie kwalifikacji. Zapewnimy specjalne rozwiązania dla młodych żołnierskich rodzin, m.in. stypendia dla dzieci podoficerów, ułatwiające podjęcie nauki w szkołach wyższych.

POLSKA SILNA W NATO, NATO SILNE I OBECNE W POLSCE

Udział w Sojuszu Północnoatlantyckim pozostanie kluczowym elementem bezpieczeństwa militarnego Polski.

Będziemy, także w ramach przygotowań do szczytu NATO w Warszawie w 2016 roku, prowadzić działania zmierzające do zapewnienia trwałej obecności wojsk sojuszniczych na terytorium Polski oraz budowy infrastruktury NATO.

Kontynuowane będą szczególne relacje sojusznicze ze Stanami Zjednoczonymi, rozbudowująca amerykańską obecność wojskową w Polsce. Naszym celem jest przekonanie sojuszników do utworzenia stałych baz wojskowych w Polsce, potwierdzających szczególną pozycję Polski w Sojuszu.

OBYWATELE DLA OBRONY OJCZYZNY

Obrona naszego państwa jest obowiązkiem każdego obywatela. Szczególnym wsparciem otoczymy ochotników gotowych do poświęcenia się różnym działaniom na rzecz obronności. Dalej wzmocniana będzie współpraca z rozwijającym się ruchem organizacji proobronnych.

W oparciu o rezerwistów rozwinjemy formację Obrony Terytorialnej jako ważny element systemu bezpieczeństwa państwa. Aktywność formacji ochotniczych będzie wykorzystywana we współpracy i pod nadzorem Sił Zbrojnych RP, co da gwarancje bezpieczeństwa.

SZACUNEK I POMOC DLA WETERANÓW

W 2014 roku zostało otwarte Centrum Żołnierza Weterana Misji poza Granicami Kraju jako wyraz szacunku i wsparcia państwa dla tych, którzy służyli Polsce i pokojowi światowemu daleko od kraju. W 2012 roku wdrożyliśmy ustawę o weteranach. Planujemy otwarcie oddziałów Centrum Weterana w całym kraju oraz stworzenie pełnomocników ds. weteranów w szpitalach podległych MON oraz MSW (dla funkcjonariuszy weteranów z resortu spraw wewnętrznych).

STRATEGICZNE PRIORYTETY BEZPIECZEŃSTWA WEWNĘTRZNEGO

Wzmacniając bezpieczeństwo wewnętrzne, skoncentrujemy się na kilku priorytetach. W pierwszym rządzie zapewnimy bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – musimy chronić młodych Polaków przed zagrożeniami narkomanią, alkoholizmem i przemocą. Zaangażowania wymaga też dalsze zwalczanie korupcji, niszczącej podstawy życia społecznego i gospodarczego. Dostrzegamy również poważne zagrożenia cybernetyczne – państwo musi zagwarantować, że krytyczne dla obywateli systemy funkcjonują bez zakłóceń.

BLISKO POLICJANT

Przyjazna i skuteczna Policja to fundament bezpieczeństwa osobistego obywateli. Rezultaty niezależnych badań społecznych prowadzonych od wielu lat dowodzą, że poczucie bezpieczeństwa Polaków utrzymuje się na wysokim poziomie, podobnie jak wskaźniki społecznych ocen pracy Policji, która jest służbą odpowiedzialną za wykonywanie największej liczby zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa w kraju. Mamy pomysły na zmiany, które dodatkowo polepszą pracę Policji, dając obywatelom poczucie większego bezpieczeństwa.

Jednym z nich jest wzmocnienie roli policjanta dzielnicowego w kontekście jego zadań oraz miejsca w strukturze Policji, a także oczekiwań społecznych wyrażanych wobec policjanta pierwszego kontaktu. Istotne jest odciążenie policjantów dzielnicowych od niepotrzebnych zadań, tak by mogli skoncentrować się na pracy z lokalną społecznością, diagnozować i rozwiązywać jej problemy. Niezbędne jest zapewnienie stałej i przewidywalnej obecności dzielnicowego w przydzielonym mu rejonie, zapewniającej bieżące i stałe kontakty z mieszkańcami.

Zagwarantujemy, że 75 proc. czasu pracy każdy dzielnicowy będzie spędzał w terenie. Służyć to będzie budowaniu zaufania społecznego oraz włączaniu mieszkańców w kształtowanie bezpieczeństwa lokalnego.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPSTWOM W CYBERPRZESTRZENI

Przestrzeń wirtualna, poza oczywistymi korzyściami, jakie przynosi, wiąże się także z wieloma zagrożeniami i jest obecnie miejscem, w którym popełniane są przestępstwa. Zwalczanie tego zjawiska wymaga działań w trzech obszarach: przygotowania merytorycznego funkcjonariuszy Policji; wyposażenia ich w odpowiedni sprzęt oraz

oprogramowanie; rozbudowy specjalnej komórki w ramach struktury Policji, która będzie zajmowała się cyberprzestępczością.

WZMOCNIENIE SYSTEMU ANTYTERRORYSTYCZNEGO

Pomimo utrzymującego się niskiego poziomu zagrożenia terrorystycznego w naszym kraju, konieczne są działania rozszerzające zakres współpracy instytucji dbających o zabezpieczenie antyterrorystyczne, uświadamiające obywateli co do możliwości wystąpienia zdarzeń oraz zasad postępowania w przypadku ich wystąpienia.

Poza realizacją „Narodowego Programu Antyterrorystycznego” potrzebne są działania mające na celu uregulowanie kwestii tzw. dronów (zdalnie sterowanych obiektów latających), zwiększenie wydatków na sprzęt antyterrorystyczny oraz współpracę międzynarodową w celu monitorowania zagrożeń.

NOWE KOMENDY I KOMISARIATY POLICJI

W 2013 roku rozpoczęliśmy wdrażanie „Programu standaryzacji komend i komisariatów Policji”, który zakłada systemową poprawę warunków obsługi obywateli oraz pracy funkcjonariuszy i pracowników cywilnych Policji poprzez inwestycje i remonty dotyczące obiektów policyjnych. Doprowadziło to do poprawy warunków pracy policjantów w każdym województwie.

Jednak w wielu jeszcze miejscach w kraju warunki te wciąż są niewystarczające, dlatego planujemy kontynuować ten program.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI GOSPODARCZEJ

Będziemy wprowadzać kolejne rozwiązania mające na celu poprawę skuteczności przeciwdziałania i zwalczania przestępczości gospodarczej.

We współpracy z Ministrem Finansów i Prokuratorem Generalnym wypracujemy nowe pomysły na przeciwdziałanie i zwalczanie przestępczości gospodarczej.

Jednym z najważniejszych narzędzi tej walki będą ulepszone mechanizmy pozbawiania majątków sprawców przestępstw. Planujemy m.in. utworzenie centralnej bazy rachunków bankowych, wypracowanie wspólnej metodologii działań instytucji podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, Ministrowi Finansów oraz prokuratur, by zwiększyć skuteczność działań w przypadku wyłudzenia podatku przez zorganizowane grupy przestępcze.

WALKA Z DOPALACZAMI I PRZESTĘPCZOŚCIĄ NARKOTYKOWĄ

Rosnące zagrożenie działalnością grup zajmujących się handlem narkotykami oraz tzw. dopalaczami powodują, że konieczne są zintegrowane działania służb zajmujących się zwalczaniem przestępczości narkotykowej. W tym celu proponujemy koordynowanie działań pełnomocników w każdej z formacji (Policja, Straż Graniczna, Służba Celna, Główny Inspektor Sanitarny), prowadzenie wspólnych akcji w miejscach, w których handluje się tymi środkami, rozważenie możliwości wprowadzenia surowszych sankcji karnych, współpracę międzynarodową i wymianę informacji na temat działalności zorganizowanych grup przestępczych zajmujących się handlem narkotykami. Jednocześnie istotna jest stała ponadsektorowa integracja działań w obszarze bezpieczeństwa, profilaktyki, leczenia i edukacji w walce z dopalaczami i przestępczością narkotykową.

ZINTEGROWANA OBRONA PRZED ZAGROŻENIAMI

Chcemy udoskonalić rozwiązania, które wprowadziliśmy wraz z rządowym „Programem Ratownictwa i Ochrony Ludności na lata 2014–2020”

Program ten już teraz obejmuje koordynację działań i integrację krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz systemu powiadamiania ratunkowego. Na podstawie już zebranych doświadczeń wiemy, co zrobić, żeby udoskonalić zintegrowany system obrony obywateli przed zagrożeniami.

Żeby zagwarantować dobrą współpracę państwowych służb ratowniczo-gaśniczych z ochotniczymi strażami pożarnymi oraz organizacjami pozarządowymi, wprowadzimy powszechne i obowiązkowe szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych.

Większy nacisk chcemy położyć na kształtowanie świadomości i postaw obywateli wobec zagrożeń. Planujemy wprowadzenie programu ograniczenia liczby ofiar pożarów „Zgaś ryzyko”, przyjętego na lata 2015–2024. We współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i z samorządami tworzone będą „Ogniki” – miejsca edukacji, działające np. przy szkołach, w których najmłodszy będą się uczyć bezpiecznych zachowań w swoim najbliższym otoczeniu. Podobne programy edukacyjne propagujące bezpieczne zachowania i nowoczesne rozwiązania techniczne w tym zakresie będą również skierowane do osób w średnim wieku i seniorów.

PROGRAM STANDARYZACJI I MODERNIZACJI JEDNOSTEK STRAŻACKICH

Będziemy kontynuować inwestycje w modernizację systemu ratowniczo-gaśniczego poprzez budowę nowych niezbędnych obiektów, modernizację istniejących oraz wymianę zużytego sprzętu specjalistycznego oraz wyposażenia osobistego i ochronnego strażaków.

W celu zwiększenia efektywności działań inwestycyjnych i modernizacyjnych uruchomimy wieloletni „Program standaryzacji jednostek Państwowej Straży Pożarnej i systemu ratowniczo-gaśniczego”.

BEZPIECZNE DROGI

Naszym priorytetem w dziedzinie bezpieczeństwa ruchu drogowego będzie radykalne ograniczenie liczby ofiar wypadków, przy jednoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej płynności ruchu drogowego.

Wprowadzimy do prawa zapisy, które ustanowią stabilne źródła finansowania działań z obsza-

ru bezpieczeństwa ruchu drogowego, i zmiany w edukacji komunikacyjnej dzieci i młodzieży (m.in. wprowadzenie w szkołach i gimnazjach obowiązkowej „godziny wychowania komunikacyjnego” miesięcznie).

W ramach „Programu Likwidacji Miejsc Niebezpiecznych na drogach samorządowych” w latach 2016–2020 wydamy ponad 200 mln złotych na realizację 400 zadań polegających m.in. na przebudowie i modernizacji najbardziej niebezpiecznych miejsc na drogach, przejść dla pieszych, dróg prowadzących do szkół czy przystanków autobusowych.

POLSKA

OBYWATELI

PROGRAM
PLATFORMY
OBYWATELSKIEJ RP

Polska Obywateli

Nasze zobowiązania:

- Wzmocnimy proces demokratycznych wyborów, odnawiając więź między wyborcami i ich reprezentantami, ograniczymy finansowanie partii z budżetu państwa.
- Nie pozwolimy na to, by państwo narzucało komukolwiek jeden światopogląd, będziemy bronić społecznego kompromisu w takich sprawach, jak in vitro i aborcja.
- Chcemy Polski, w której kościoły nie są finansowane przez państwo, ale bezpośrednio przez wiernych.

Od początku istnienia Platformy Obywatelskiej zawsze opowiadaliśmy się za takimi zmianami w organizacji państwa, które podążają za potrzebami i oczekiwaniami obywateli.

Wierzymy, że budowanie nowoczesnej Rzeczypospolitej to proces, który nigdy się nie skończy. Nieustannie trzeba wsłuchiwać się w to, co obywatele mówią i czego oczekują od swoich politycznych przedstawicieli. Rozwiązania, które sprawdzały się dwie dekady wcześniej, dziś mogą już wymagać modyfikacji. Postęp cywilizacyjny, przełomowe odkrycia naukowe, ale także naturalna ewolucja poglądów w społeczeństwie – to wszystko powoduje, że musimy być ciągle gotowi do ulepszania organizacji wspólnego życia we wspólnym kraju, naszej Ojczyźnie.

To, co się nie zmienia, to nasze fundamentalne wartości. Wierzymy, że nowoczesne państwo musi być oparte na demokratycznych rządach prawa, społecznej sprawiedliwości, przestrzeganiu praw człowieka i podstawowych wolności oraz na solidarności. Państwo ma służyć obywatelom, a nie obywatel państwu. Państwo nie może narzucać obywatelom żadnego światopoglądu, nie może ograniczać im wyboru własnej ścieżki życia.

Platforma Obywatelska była i jest partią rozsądku, umiaru, centrum, a nie szaleństw i skrajności. Zmiany, które wprowadzaliśmy, nie były gwałtowne. By wzmocnić więź między wyborcami i ich przedstawicielami politycznymi, wprowadziliśmy jednomandatowe okręgi wyborcze w wyborach samorządowych oraz w wyborach do Senatu. Doprowadziliśmy do znaczącego ograniczenia finansowania partii politycznych z budżetu państwa, dzięki czemu roczne wydatki na organizacje polityczne spadły ze 100 do około 50 mln złotych.

Dzięki nowej ustawie i rządowemu programowi finansowania umożliwiliśmy tysiącom Polek i Polaków bezpieczne korzystanie z najnowszych metod leczenia niepłodności. Te rozwiązania dają możliwość – ale nie są przymusowe. Z in vitro korzystają ci, którzy tego chcą.

Ratyfikowaliśmy europejską Konwencję o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, by wzmocnić obowiązujące w naszym kraju standardy ochrony najsłabszych. Znowelizowaliśmy ustawę o zbiorce publicznych, by ułatwić działanie organizacjom pozarządowym i wszystkim tym obywatelom, którzy chcą poświęcać swój czas i energię na rzecz wspólnego dobra. Zakończyliśmy działanie Komisji Majątkowej, uznając, że jej cele zostały zrealizowane, a formuła działania definitywnie wyczerpała się.

Dzięki poparciu Platformy Obywatelskiej nowym Rzecznikiem Praw Obywatelskich został kandydat rekomendowany – po raz pierwszy w histo-

rii! – przez koalicję organizacji pozarządowych. Platforma Obywatelska była też tą partią, która najmocniej zaangażowała się w promowanie budżetów obywatelskich – dziś obowiązujących już w setkach polskich miast. Budżet obywatelski jest symbolem politycznej filozofii Platformy Obywatelskiej: wierzymy w państwo, które ufa swoim obywatelom, wspiera inicjatywy przez nich podejmowane i nie chce ingerować w decyzje lokalnych wspólnot.

Chcemy kontynuować zmiany w organizacji naszego państwa. Oto nasze postulaty:

REFORMA SYSTEMU POLITYCZNEGO

Jesteśmy przekonani, że nadszedł czas na zmianę ordynacji wyborczej oraz systemu finansowania partii politycznych.

Proponujemy wprowadzenie mieszanego systemu wyborczego do Sejmu i Senatu, łączącego zalety jednomandatowych okręgów wyborczych i proporcjonalnego rozdziału mandatów. Doświadczenia naszych europejskich sąsiadów pokazują, że skonstruowanie takiego systemu jest możliwe i korzystne dla wzmocnienia demokracji parlamentarnej.

Proponujemy też zmianę systemu finansowania partii politycznych. Opowiadamy się za dalszym ograniczaniem finansowania partii politycznych z budżetu.

Jesteśmy przekonani, że – wzorem wielu krajów w Europie i na świecie – można połączyć pełną przejrzystość finansów partyjnych z większym udziałem finansowania ze źródeł prywatnych. Jest wiele innych, ważniejszych społecznie celów, na które można przeznaczyć zaoszczędzone w ten sposób setki milionów złotych w skali kadencji parlamentu.

RÓWNOŚĆ WOBEC PRAWA

Wszyscy obywatele winni mieć te same prawa i obowiązki. Trzymając się tej zasady, uregulujemy status związku partnerskiego, tak by mogły

z niego korzystać wszystkie osoby, różnej lub tej samej płci, które chcą się związać i żyć razem, ale jednocześnie nie chcą lub nie mogą zawrzeć związku małżeńskiego.

NOWY ETAP W STOSUNKACH PAŃSTWO – KOŚCIOŁ

Platforma Obywatelska zawsze opowiadała się za wolnością sumienia. Kierowaliśmy się i będziemy kierować życzliwą neutralnością względem wszystkich wspólnot wyznaniowych. Jesteśmy przekonani, że dotychczasowa formuła funkcjonowania Funduszu Kościelnego wyczerpała się. Przygotujemy nowe rozwiązania, które zagwarantują, że to wierni będą bezpośrednio finansować swoje kościoły. Nowe zasady będą tak skonstruowane, by zapewnić bezpieczeństwo materialne wszystkim wspólnotom religijnym – także tym najmniejszym.

MNIEJSZA BIUROKRACJA, WIĘKSZA ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRZED WYBORCAMI

Wierzymy, że politycy powinni służyć tym, którzy ich wybrali, a nie stać ponad obywatelami. Ograniczymy zakres immunitetu poselskiego do działań podejmowanych bezpośrednio w związku z funkcją posła i senatora. Na nowo zdefiniujemy zakres obowiązków poselskich, tak by wprowadzić przejrzyste zasady finansowania z pieniędzy publicznych przejazdów poselskich i prac biur parlamentarzystów.

Zmniejszymy liczbę urzędników administracji centralnej, wprowadzając zasadę ograniczonego zatrudnienia.

POZNAJ BILANS 8 LAT PLATFORMY OBYWATELSKIEJ

8lat.platforma.org

ISBN 978-83-63874-35-3

Publikacja sfinansowana ze środków Komitetu Wyborczego Platforma Obywatelska RP